

Handläggare
Sara Magnusson
Telefon: 08-508 05 178

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2016 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar tertialrapport 1-2016 till Kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden hemställer hos Kommunstyrelsen om 110,8 mnkr i omslutningsökningar.
3. Stadsdelsnämnden ansöker hos Kommunstyrelsen om budgetjustering om 1,3 mnkr i klimatinvesteringsmedel enligt bilaga 02 och 03.
4. Stadsdelsnämnden ansöker hos Kommunstyrelsen om budgetjustering om 1,5 mnkr avseende medel för genomförande av åtgärder i enlighet med målet om en giftfri miljö.
5. Stadsdelsnämnden ansöker hos Kommunstyrelsen om budgetjustering om 9,6 mnkr för tillgänglighetsinvesteringar.
6. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Tertialrapporten har tagits fram i medverkan av samtliga avdelningar. Staben för strategi och internservice har sammanställt rapporten. Samverkan med de fackliga organisationerna sker vid förvaltningsgruppens möte 12 maj. Ärendet behandlas av pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor vid deras respektive sammanträden.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	7
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	14
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	23
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	28
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	29
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	31
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	33
2. Ett klimatsmart Stockholm	40
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	41
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	41
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	42
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	43
2.5 Stockholms miljö är giftfri	45
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	46
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	47
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	48
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	52
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	53
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	53
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	54
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	61
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	63
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	64
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	65
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	70
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	75
Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	76

Uppföljning av driftbudget.....	76
Särskilda satsningar.....	82
Resultatenheter.....	83
Investeringar.....	84
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	84
Betydande projekt som inte är investeringar.....	84
Omslutningsförändringar.....	85
Budgetjusteringar.....	85
Medel för lokaländamål.....	86
Analys av balansräkning.....	86
Övrigt.....	86
Synpunkter och klagomål.....	86
Övrigt.....	87

Bilagor

Bilaga 1: 01. Blankettset sdn04

Bilaga 2: 02. Ansökan om investeringsmedel för klimatåtgärder

Bilaga 3: 03. Ekonomisk beskrivning, Ansökan om investeringsmedel för klimatåtgärder

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att arbetet som pågår bidrar till att tre av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål uppnås helt. Bedömningen är att förvaltningen bidrar till att målet *Ett demokratisk hållbart Stockholm* uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på resultatet av det arbete som hittills utförts och på prognostiserad uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet med tillhörande indikatorer och aktiviteter samt på prognostiserad uppfyllelse av nämndens mål. Att nå målet för sjukfrånvaron är en utmaning.

Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Barnomsorgsgarantin uppfylls och målet för antal barn per grupp i förskolan bedöms nås under året. För att gynna barnens språkutveckling arbetar förskolan för att barnen ska få ta del av mer högläsning och muntligt berättande. Personalen har deltagit i en berättarworkshop och föräldrar kan på ett enkelt sätt låna med sig barnböcker hem. En utmaning i förskolan är att nå målet för andel förskollärare av totalt antal anställda. För att säkerställa att målet nås och öka andelen förskollärare fortsätter förvaltningen erbjuda barnskötare utbildning till förskollärare.

En positiv utveckling är att antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat i jämförelse med samma period föregående år. Orosanmälningarna avseende barn och unga har inte fortsatt att öka utan ligger på samma nivå som föregående år motsvarande period. Antalet nya ensamkommande barn och ungdomar har minskat. Förvaltningen fokuserar på att skapa stabilitet i rutiner för utredning och uppföljning av ensamkommande barn och ungdomar och en särskild enhet för mottagning, utredning, placering och uppföljning har inrättats. Parallellt pågår arbete för att ensamkommande barn och ungdomar ska ges goda förutsättningar att ta del av och etablera sig i samhället. Det ökade antalet ensamkommande barn och ungdomar har resulterat i en resursförstärkning på fritidsgårdar och medborgarkontor. Barn, unga och deras föräldrar erbjuds olika former av öppenvårdsinsatser och tidigt stöd. Bland annat erbjuds utbildningen Tryggare barn familjer där det förekommer våld i hemmet. Till ungdomsmottagningen har antalet besökande ökat de senaste åren. Förvaltningen ser därför över behovet av ytterligare resurser tillsammans med landstinget.

För att öka tryggheten i stadsdelsområdet pågår samverkan med olika aktörer, bland andra polis, bibliotek och fastighetsägare. De öppna mötesplatserna har utökat verksamhetsutbudet och öppethållandetiderna. På förvaltningens mötesplats som vänder sig till personer med missbruksproblematik har en kvinnogrupp startats. Förvaltningen planerar för att under sommaren erbjuda olika aktiviteter på torget i Hässelby Gård. Aktiviteterna riktar sig främst till barn och unga och syftar till att skapa en trygg och levande miljö.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med individuppföljningar på vård- och omsorgsboenden. Bland annat framkom att bemötandet är gott och att de boende önskade ökade möjligheter till utevistelse. Förvaltningen arbetar på olika sätt för att öka den äldres inflytande över och delaktighet i insatsens utförande, till exempel genom att utveckla arbetet med genomförandeplaner.

Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet

uppnås helt. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att energieffektivisera verksamheten, minska fordonsparken och öka transporter via gång-, cykel- och kollektivtrafik. Arbeta pågår för att bidra till en hållbar livsmiljö. En fråga som återkommer kontinuerligt är invånarens önskan att fälla träd i området som står på stadens mark. För att förenkla dialogen ska förvaltningen ta fram en broschyr med information om stadens trädpolicy som också beskriver hur träd bidrar till en hållbar livsmiljö. Andelen inköp av ekologiska livsmedel ökar och användandet av miljö- och hälsofarliga produkter minskar.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Bedömningen görs att det ekonomiska resultatet vid årets slut är i balans efter åtgärder och resultatdispositioner. Barn och ungdom, äldreomsorgen samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar underskott även efter åtgärder. Ytterligare åtgärder krävs utöver de åtgärder verksamheterna är ålagda att vidta under året för att på längre sikt komma till rätta med underskotten. Förvaltningen analyserar uppkomsten av underskotten för att identifiera åtgärder som kan ge effekt på längre sikt. Ett kontinuerligt arbete pågår för att resurserna ska användas effektivt. Under perioden har nyckelfunktioner vid förvaltningen gått en utbildning i intern kontroll.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. En positiv utveckling är att antalet unga vuxna som har ekonomiskt bistånd har minskat under den aktuella perioden. De flesta ärenden avslutas för att den enskilda får arbete och blir självförsörjande. Andelen vuxna med ekonomiskt bistånd har minskat något. Förvaltningen arbetar med olika insatser för att fler ska bli självförsörjande. En utmaning är dock att en betydande del av dem står långt från arbetsmarknaden bland annat på grund av språksvårigheter. I samverkan med Svenska för invandrare (SFI), Jobbtorg och arbetsförmedlingen pågår för närvarande ett pilotprojekt som syftar till att minska bidragstiden och inskrivningstiden i SFI-undervisning.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås delvis. En utmaning är minska sjukfrånvaron till max 7,5 %. Sjukfrånvaron har dock minskat något sedan januari och ligger nu på drygt 8 %. Trots minskningen bedömer förvaltningen det som högst osäker att målet för året kommer att nås. Bedömningen är att de aktiviteter som har beslutats i verksamhetsplanen i kombination med ytterligare insatser bör kunna bidra till en viss minskning av sjukfrånvaron under året. Inom yrkeskategorierna socialsekreterare och biståndshandläggare är personalomsättningen fortsatt hög. Förvaltningen arbetar med olika insatser, bland annat med att skapa bättre förutsättningar för ett nära synligt ledarskap. För närvarande pågår ett arbete med att tydliggöra rollfördelningen mellan enhetschefer och biträdande enhetschefer.

Under våren fördjupar förvaltningen arbetet med jämställdhetsintegrering genom att starta en pilot inom försörjningsstödsenheten. Arbetet med att identifiera risker för diskriminering i verksamheten är påbörjat genom att dialog har förts med ett urval enhetschefer inom förvaltningens verksamhetsområden. Förvaltningen arbetar för att mötesplatserna ska vara inkluderande och samverkar med olika aktörer för att erbjuda unga besökare föreläsningar och workshops, bland annat om hedersrelaterat våld. Arbeta pågår med att skapa tjej- respektive killforum. Förvaltningens arbete inom ramen för satsningen Ungas organisering har intensifierats under perioden. Rekrytering av en projektledare och av ideella unga ledare till

projektet pågår.

En årsplan för information och utbildning om våld i nära relationer har tagits fram för att öka kunskapen hos förvaltningens personal och samverkanspartners. I arbetet med våldsutsatta och våldsutövare erbjuds bland annat stödande samtal. Då det ofta svårt att nå våldsutövarna och motivera dem att ta emot stöd för att förändra sitt beteende ska förvaltningen utveckla arbetsätten.

Förvaltningen arbetar för att enskilda med funktionsnedsättning ska ges ökad möjlighet till delaktighet och till påverkan på den egna insatsens utformning. Arbetet sker både på grupp- och individnivå. Ett viktigt verktyg är den enskildas genomförandeplan. För att öka kvaliteten på genomförandeplanerna och den enskildes delaktighet har medarbetare gått en utbildning i social dokumentation.

Förvaltningens mötesplatser som används för både öppna och slutna aktiviteter har blivit en tillgänglig plats för dialog mellan invånare och förvaltning. Bibblerian i Hässelby Gård har ett högt antal besökare och antalet ärenden har ökat i jämförelse med samma period föregående år.

Under perioden har förvaltningens nya demokratiråd inrättats. Rådet ska bland annat vara referensgrupp i förvaltningens arbete med det lokala utvecklingsprogrammet. Förvaltningen har identifierat prioriterade geografiska och tematiska utvecklingsområden som ligger till grund för det fortsatta arbetet med programmet. Under våren och sommaren genomförs dialog med invånare som ska användas som underlag i den fortsatta analysen och planeringen av åtgärder och aktiviteter.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Förvaltningen arbetar för att främja ett socialt hållbart stadsdelsområde och ett Stockholm som håller samman både genom det dagliga arbetet och genom mer långsiktiga insatser. Hur arbetet har utförts beskrivs utförligt under respektive nämndmål som är kopplat till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Målen för tre indikatorer nås endast delvis vid periodens uppföljning, *Andel förskollärare av totalt antal anställda*, *Antal barn per*

grupp samt *Antalet förskolebarn per anställd*. Målen bedöms dock kunna uppnås helt under året. Avvikelserna beskrivs utförligt under respektive indikator. Antalet bidragshushåll och antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd fortsätter att minska.

Goda exempel

Projekt om respekt och empati

I Hässelby norra förskolor pågår ett projekt tillsammans med barn, vårdnadshavare och pedagoger. För att förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar får barnen ta hand om en nalle, Kristoffer, under en helg i sitt hem. Familjerna tar bilder av de aktiviteter som görs tillsammans med nallen och efter helgen visas bilderna upp i förskolan på storbildsskärm. Samtliga barn får berätta och reflektera om nallens känslor och tankar under helgen och ges då möjlighet att utveckla förmågan till ansvarskänsla, förståelse och medmänsklighet. Projektet har varit uppskattat av barnen och nallen Kristoffer har idag en egen hyllplats på förskolan.

Ökad läsning genom tillgänglig barnlitteratur

Förskolorna samverkar med biblioteken för att öka tillgängligheten till barnlitteratur. Biblioteket skapar bokpaket med olika böcker utifrån barnens intresse, ålder och respektive förskolas önskemål. Bokpaketen finns på förskolorna och kan lånas hem av föräldrarna. Arbetet syftar till att öka läsningen för barn i förskoleålder genom att tillgängliggöra litteratur för föräldrarna. I bokpaketen finns även information om vikten av högläsning samt bibliotekets öppettider. Bokpaketen används flitigt både av föräldrar som tidigare inte läste så ofta för sina barn och av föräldrar som är mer vana läsare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4 %			4,4 %	4 %	4,5 %	3,3 %	Tertial 1 2016
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete				100 %		100 %	tas fram av nämnden	2016
  Andel förskollärare av totalt antal anställda	38 %	35 %	43 %	46 %	40 %	40 %	40 %	Tertial 1 2016

Analys

Staden har i årets budget tagit fram nya definitioner för hur stadsdelsförvaltningarna ska redovisa andelen förskollärare. Den stora skillnaden mot föregående år, och som påverkar resultatet i indikatorn, är att SLK skärpt definitionen så att enbart legitimerade förskollärare redovisas. Tidigare har stadsdelsförvaltningarna i Stockholm redovisat utifrån anställning. Inom förvaltningen finns ett antal pedagoger som är anställda som förskollärare men som inte har förskollärexamen eller möjlighet till legitimation enligt skollagen och dessa redovisas nu ej som förskollärare i statistiken. Detta har medfört att andelen förskollärare inom förvaltningen har sjunkit med ca 3,3 % i tertial 1.

Arbetsmarknadsläget och bristen på utbildade förskollärare gör att nyrekryteringen av förskollärare försvåras. Förvaltningen fortsätter därför att satsa på vidareutbildning av förskolans personal för att öka andelen förskollärare. Ett exempel är att erbjuda barnskötare utbildning till förskollärare med bibehållen lön under utbildningstiden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik 						1 %	Öka	2016
  Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare				0 %		0 %	0 %	2016
  Andel nöjda föräldrar 				82 %		85 %	85 %	2016
  Antal barn per grupp	16,2 barn/avd.			16,2 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2016
Analys För att klara barnomsorgsgarantin är fler barn inskrivna under våren än hösten. Prognosen är att årsmålet uppfylls eftersom antalet inskrivna barn jämnas ut under året.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,12 st			4,75 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2016
Analys Under våren är det fler barn än under hösten. Syskonförtur, barnomsorgsgaranti och hur många nya förskolor som byggs, påverkar nyckeltalet. Prognosen är att årsmålet uppfylls eftersom antalet inskrivna barn jämnas ut under året.								
  Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"				3,7		3,8	3,8	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning.	2016-01-01	2016-12-01	
  Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och möjlighet till vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska initiera ett arbete för att öka inskrivningsgraden i områden med i dag låg andel inskrivna barn.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda behov av och förutsättningar för att på sikt kunna införa en rätt till en nära förskola som gör att förskolebarn och deras föräldrar inte behöver transportera sig orimligt långt.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda en sänkning av åldern för allmän förskola till två års ålder.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp andelen förskollärare och vid behov bistå stadsdelsnämnderna i arbetet att ta fram handlingsplaner för att öka andelen förskollärare.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och ta fram förslag till IT-kunskapscertifiering av verksamhetsansvariga på förskolor.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan.	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram kvalitetsmått för förskolan i syfte att verka för små barngrupper, god personaltäthet, utbildningsnivå och ändamålsenliga miljöer.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Alla barn har möjlighet att gå i förskolan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen barn som går i förskola ökar till ett genomsnitt på minst 89 % (87 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under perioden.

För att öka inskrivningsgraden i områden med låg andel inskrivna barn har, förutom annonsering i lokaltidningen, informationsmöten genomförts på öppna förskolan. Som en ytterligare kanal för att öka inskrivningsgraden ges till socialsekreterare inom avdelningen för försörjningsstöd information om ansökan till förskolan.

För att möta behovet av nya förskoleplatser har det under våren öppnats två nya förskolor, Jämtlandsgatan 118 och Maltesholmsvägen 91. Tillgänglighetskrav ställs på alla nya förskolor.

Den allmänna förskolan har integrerats i den nya förskolan på Jämtlandsgatan 118. Barn och personal som varit evakuerade, på grund av branden förra våren, har nu flyttat in i den nya förskolan på Maltesholmsvägen 91.

Barn vars föräldrar som har sitt arbete förlagt till kvällar, nätter och helger erbjuds barnomsorg på obekvämlig arbetstid. Information om rätten till barnomsorg på obekvämlig arbetstid finns på Stockholm stads hemsida. Förvaltningen informerar även äldreomsorgen och Jobbtorg om möjligheten till barnomsorg på obekvämlig arbetstid. Syftet är att informera föräldrar om möjligheten att ta arbete på obekvämlig arbetstid och därmed öka förutsättningarna till egen försörjning. Efterfrågan på av barnomsorg på obekvämlig arbetstid ligger på samma nivå som motsvarande period föregående år, det vill säga 5 barn.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Informationsmöten genomförs på öppna förskolor och barnvårdscentraler.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetare utbildas i inkluderande pedagogik (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
 Medarbetare i förskolan utbildas om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar barn i förskolan (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
 Ställa tillgänglighetskrav på nya förskolor (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn utvecklar sin språkliga och kommunikativa förmåga

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla barn har tillgång till ett utbildat läsombud. Andel nöjda föräldrar avseende barns språkutveckling ökar i jämförelse med föregående år (80 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat och målet för indikatorn bedöms nås under året och att aktiviteten genomförs enligt plan.

För att barnen i förskolan ska ta del av mer muntligt berättande har förskolans läsombud deltagit i en berättarworkshop i samverkan med biblioteket. Utbildningen ger personalen kunskap om och förmåga till att levandegöra berättelser för barnen samt utveckla inbjudande läsmiljöer. För att skapa förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt involveras vårdnadshavarna alltmer i språkutvecklingen, exempelvis genom möjligheten att låna hem litteratur. Fler arbetslag har börjat använda medietekets utbud vilket har gynnat flerspråkiga barn som har fått tillgång till sagor och kortfilmer på det egna modersmålet. Forskning visar att modersmålet har en central roll för barns fortsatta identitets-, kunskaps- och språkutveckling.

En av förvaltningens förskollärare, med spetskompetens inom informations- och kommunikationsteknik (IKT), har utbildat kollegor i flera förskoleenheter i användandet av lärplattor för att gynna barns språkutveckling. Genom att barn själva skapar sagoberättelser med hjälp av lärplattan ges de möjlighet till att utveckla ett intresse för texter och berättelser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal förskolor som har utformat minst en pedagogisk läsmiljö	48				48	48 st		Tertial 1 2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla barn har tillgång till ett utbildat läsombud.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn utvecklar sina matematiska och naturvetenskapliga förmågor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel nöjda föräldrar avseende barns matematiska och naturvetenskapliga förmågor ökar i jämförelse med föregående år (77 % respektive 78 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteten genomförs enligt plan.

Barnen utvecklar sitt intresse för naturens kretslopp genom naturvetenskapliga experiment så väl ute som inne. För att stimulera barns förmåga till utforskade av matematiska begrepp och konstruktion satsar förskolorna på att skapa miljöer för experimenterande. Förskolan på Blomsterkungsvägen har inrett en NTA-studio som inspirationskälla för naturvetenskapliga experiment, vilken besöks av förvaltningens samtliga förskolor. Flera förskolor beskriver hur deras medarbetare efter studiebesöket hittat nya arbetssätt och metoder för experimenterande med barnen i den egna förskolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor utbildar medarbetare i NTA.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barns och ungas ekonomiska levnadsvillkor utjämnas

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd minskar och uppgår till högst 4,5 % av (4,8 % i tertial 2, 2015).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden samt prognostiserad uppfyllelse av förväntat resultat.

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat och uppgår till 4,0 procent. Det är en minskning i jämförelse med samma period 2015 då andelen var 5,3 procent. Antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat från 656 barn i januari månad till preliminärt 617 barn i mars månad. Långtidsarbetslösa föräldrar är prioriterade för att uppnå egen försörjning och visstidsanställningar erbjuds inom stadsdelen. Föräldrar med barn ges möjlighet till 4 veckors ledighet under sommaren, utan krav på att

vara arbetssökande, i syfte att barn och unga ska kunna vara lediga tillsammans med sina föräldrar. Socialförvaltningen har tagit fram ett stödmaterial för att göra barnkonsekvensanalyser i utredningar om ekonomiskt bistånd i syfte att uppmärksamma barnens behov. Implementering av stödmaterialiet pågår för socialsekreterare som arbetar med ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen deltar i ett projekt där barn som lever i familjer som under lång tid haft ekonomiskt bistånd erbjuds ett särskilt bokpaket "Letterbox Club Sverige" som drivs av Bokspindeln, Vuxenskolan och En bok för alla. Målsättningen är att öka läsförmågan och väcka barns intresse för att läsa. Barnen som deltar får under 6 månader ett bokpaket och kontakt med författare och bibliotekarie. Läsförmågan hos barnen mäts före och efter perioden. 40 barn från långtidsarbetslösa familjer erbjuds att få del av detta bokpaket. Under maj kommer socialsekreterare att träffa föräldrarna till de barn som valts ut att delta för att informera om projektet. Bokpaketen planeras att skickas ut under juli och augusti. Letterbox startade i England 2003 och utvärderingen visar på goda resultat när det gäller ökad läsförmåga hos barnen. Målsättningen är att väcka intresse för läsning och framtida studier hos barnen.

Nämndmål:

Förskolan främjar barns utveckling, lek och lärande oavsett könsuttryck

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel nöjda föräldrar avseende normer, värden och barns inflytande ökar i jämförelse med föregående år (85 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Förskolorna främjar barns utveckling, lek och lärande oavsett könsuttryck bland annat genom att i större omfattning erbjuda barn litteratur utifrån ett medvetet normkritiskt perspektiv. För att barnen ska möta en verksamhet som motverkar stereotypa könsroller behövs ytterligare kompetensutveckling. Det kommer bland annat att göras genom deltagande i föreläsningar om HBTQ, genus och normmedvetenhet under våren.

Samtliga förskolor har beställt pallkragar och odling utomhus kommer att påbörjas under våren. Flera barngrupper har påbörjat odling inomhus.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna erbjuder ett vegetariskt alternativ vid varje måltid.	2016-01-01	2016-12-31	
 Förskolornas kokar och ekonomibiträden erbjuds kontinuerlig fortbildning.	2016-01-01	2016-12-31	
 Kompetenshöjande insatser om genus och normkritik genomförs i förskolan.	2016-01-01	2016-09-30	

Nämndmål:

Vårdnadshavare och förskola har goda former för samverkan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel nöjda föräldrar avseende samverkan med hemmet ökar till 84 % (80 %)

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

För att underlätta för vårdnadshavare att svara på brukarenkäten samt för att öka svarsfrekvensen har förskolorna ordnat olika aktiviteter. Exempelvis har några förskolor haft datorer tillgängliga för att ge vårdnadshavare möjlighet att svara på enkäten i samband med hämtning och lämning.

Under våren startar införandet av Skolplattformens startsida, ett IT-baserat verktyg som syftar till öka samarbetet mellan förskola och hem. Verktöget ger vårdnadshavarna möjlighet att snabbt ta del av vad barnen är med om på förskolan. Vårdnadshavarna kan också själva lämna information till förskolan, exempelvis genom att meddela barns frånvaro när som helst på dygnet. En utvärdering av startsidan som vårdnadshavare har svarat på visar att de är positiva till startsidan och dess funktioner.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Varje förskola för en dialog om likabehandlingsplanen med vårdnadshavarna minst en gång per år.	2016-01-01	2016-12-31	
	Vårdnadshavare erbjuds ett samtal om barnets utveckling minst en gång per år.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året utom en samt att tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Målet för indikatorn *Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri* bedöms uppnås delvis under året, avvikelserna kommenteras utförligt under indikatorn.

Goda exempel

Samverkan kring boendefrågor

Det finns ett starkt samband mellan vräkningar och hemlöshet därför har en ny modell startats i samverkan kring boendefrågor för att förhindra vräkningar. Ett bo-möte genomförs två

gångar i månaden där enhetschefer inom socialtjänstens olika enheter samt beställarenheten äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri träffas tillsammans med den socialsekreterare som arbetar med vräkningsförebyggande arbete. Syftet är att samverka och förebygga att personer bli avhysta och att erbjuda insatser för att den enskilde ska klara av att behålla sitt boende. Samverkansparterna anser att arbetssättet är konstruktivt och lösningsinriktat där alla enheter tar ett ökat ansvar för att erbjuda den enskilde ett sammanhållet stöd och insatser.

Att vara ny och ensam ungdom i Sverige

För ensamkommande barn som går i förberedelseklass i Hässelbygårdsskolan har en särskild information/utbildning genomförts som kallas Att vara ny och ensam ungdom i Sverige. Ungdomarna går i förberedelseklass i Hässelbygårdsskolan. De har bland annat fått introduktion i svenska samhället, hjälp med kontakt med arbetsförmedlingen och information om sommarjobb. Utbildningen har genomförts av personal vid Familjestödsenheten i samarbete med två lärare vid Hässelbygårdsskolan. Det har varit mycket uppskattat av ungdomarna.

Ökad kvalitet genom renodling av arbetsuppgifter

På stadsdelens interna mäsä för goda exempel beskrev beställarenheten socialpsykiatri sin nya fördelning av arbetsuppgifter som de infört och utvecklat under 2015. Arbetsfördelningen innebär att en del av biståndshandläggarnas administrativa arbetsuppgifter har överförts till en administrativ assistent. Enheten har sett att uppdelningen har medfört tydligare roller där alla vet vem som gör vad och hur. Arbetsfördelningen har även medfört mer tid för socialt arbete, nöjdare medarbetare som ägnar sig åt arbete som direkt rör kärnverksamheten, mer tid för klienter, minskad förekomst av stress och övertid, mer tid för kompetensutveckling samt bättre arbetsmiljö och ökad arbetsglädje. Under 2016 kommer enheten att fortsätta kartlägga vilka andra arbetsuppgifter som kan utföras av administrativ assistent för att få ännu mer energi och engagemang för kärnverksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	81,08 %	81 %	81 %	85,32 %	80	80 %	84 %	Tertial 1 2016
  Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatrin				45,45 %		80 %	tas fram av nämnden	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Osäkert om målet kommer att nås under året. Indikatorn är ny och förvaltningen satte målet på 80 % innan resultatet 45,45 % redovisades för år 2015. Målet kan vara för högt satt.								
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	41,44 %	46 %	28 %	41,3 %	38 %	35 %	35 %	Tertial 1 2016
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				78 %		80 %	80 %	2016
  Andel uppnådda delmål inom socialpsykiatri				51,84 %		50 %	tas fram av nämnden	2016
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				24 %	25 %	25 %	25 %	2016
  Antal hemlösa						150 st	tas fram av nämnden	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med stadens budget- och skuldrådgivning	2016-01-01	2016-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över rutiner och arbetssätt för alkohol- och tobakstillsyn. Socialnämnden ska återkomma med förslag på åtgärder för hur arbetet kan utvecklas för att nå upp till en effektiv, likställig och rättssäker myndighetsutövning i hela staden	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden kartlägga arbetet med ensamkommande barn som försvinner eller avviker samt stärka arbetet riktat mot ensamkommande barn som vistas i stadens riskmiljöer och utveckla insatser anpassade efter målgruppen	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga i behov av stöd får tidiga insatser

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Familjer med barn och unga upplever att de har fått ett bra stöd som har varit till hjälp i deras livssituation.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteten genomförs enligt plan.

Antalet inkomna orosanmälningar under januari – mars är totalt 770 och motsvarar samma nivå som motsvarande period 2015. I anmälningarna ingår också de ensamkommande barn som har anvisats till stadsdelen, totalt 12 nya barn under året. Staden utvecklar och förbättrar paraplssystemet för att kunna ta fram den statistik som efterfrågas. Rapporter över könsfördelning kommer att kunna tas fram.

Under året har föräldrar från 16 familjer deltagit i ABC-utbildning varav en man och 16 kvinnor. Efter avslutad uppföljning görs en enkätuppföljning och 100 procent av de som deltagit i utbildningen uppger att de är nöjda med utbildningen och att de har blivit hjälpta i sitt förhållningssätt till barnen.

I samverkan med utredningsenheten för barn och unga har 54 nya familjer fått familjebehandling. Sammantaget har idag 105 familjer pågående familjebehandling i olika omfattning. 68 procent är familjer med barn i åldern 0-12 år och 32 procent är familjer med tonåringar. I arbetet ingår nätverksmöten, krisbearbetande samtal, familjebehandling och insatser vid vård enligt lag om vård (LVU) i hemmet. 6 placeringar utom hemmet har kunnat avslutas och ersatts med familjebehandling i hemmet. Flertalet föräldrar upplever att det har skett en förändring till det bättre i hemmet efter avslutad familjebehandling.

För föräldrar och barn där det förekommer våld i hemmet erbjuds gruppbehandlingen Tryggare barn. 15 barn har deltagit i behandlingen. Efter avslutad behandling säger barnen att deras hemmiljö har blivit lugnare, att hemmiljön har blivit mer förutsägbar och att de goda stunderna har ökat. Föräldrarna upplever att de har fått stöd i sitt föräldraskap och att det blivit mindre tjat och gnäll i hemmet.

Västerorts ungdomsmottagning drivs i samarbete med Bromma stadsdelsförvaltning och landstinget. Under året har kuratorerna tagit emot 45 nya ungdomar för individuella besök varav 80 procent är kvinnor. Utöver individuella besök har 21 skolklasser fått besök med cirka 16 ungdomar i varje grupp. I Stockholmsenkäten framgår att den psykiska ohälsan har ökat hos ungdomar. En del i denna ohälsa är att många ungdomar upplever en ökad stress. I april startar därför en ny grupp med fokus på stresshantering för ungdomar. Antalet besökande till ungdomsmottagningen har ökat kontinuerligt de senaste åren och det är stor efterfrågan av kontakt med kurator och barnmorskor. Tillsammans med landstinget utreder förvaltningen behovet av ytterligare resurser till ungdomsmottagningen.

Förvaltningen har för närvarande två grupper av föräldrar som går utbildningen Att vara förälder i Sverige. Totalt deltar 12 kvinnor i utbildningen. Utbildningen har anpassats till ensamkommande ungdomar och kallas Att vara ny och ensam ungdom i Sverige. Två grupper med totalt 21 ungdomar, enbart pojkar, har deltagit i utbildningen. Ungdomarna har bland annat fått introduktion och kunskap om svenska samhället, för mer information se 1.2 under

rubriken *Goda exempel* ovan.

Förvaltningen har erhållit 200 tkr för utveckling av familjecentral, en verksamhet i samverkan mellan socialtjänst, öppen förskola och landsting. Arbetet har påbörjats och förvaltningen återkommer med rapport i tertialrapport 2.

10 ungdomar har pågående insatser från Sociala insatsgruppen (SIG), varav 4 har tillkommit under året. De andra 6 ungdomar påbörjade insatsen under 2015. Samtliga är pojkar. För 9 av de 10 ungdomarna har det inte inkommit någon ny brottsmisstanke under året vilket är mycket positivt. Så gott som alla ungdomar går i skolan eller har praktik genom skolan. Insatserna är individuellt utformade och pågår vanligtvis mellan 6-12 månader, men kan vara både kortare och längre beroende på den enskilde och familjen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckling av metoder för uppföljning av insatser för barn och ungdomar.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga som placeras har ett tryggt och säkert boende

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och unga som är placerade är delaktiga och har inflytande under placeringen.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Antalet ensamkommande barn som anvisats till stadsdelen har minskat och endast 12 barn har anvisats till stadsdelen under januari-mars. Totala antalet ensamkommande barn per 1 april är 206. Barnen kommer främst från Afghanistan, Somalia och Eritrea. Flertalet är pojkar och utgör 87 procent. Ungdomarna är placerade i stödboenden, hem för vård eller boende (HVB) eller familjehem. Förvaltningen har förstärkt resurserna när det gäller arbetet med ensamkommande barn och anställt fler socialsekreterare, arbetsledning och administratörer för att säkerställa handläggning och uppföljning med varje enskilt barn. En särskild enhet inrättas för arbetet med ensamkommande barn där det ingår att utreda, placera, godkänna familjehem och följa upp de barn och unga som är placerade i familjehem, stödboenden eller HVB.

En särskild funktion har tillsatts som ansvarig för att bevaka aktuella regler för återsökning av statsbidrag från migrationsverket och förmedla kunskap till handläggare och chefer.

Antalet barn och ungdomar (exklusive ensamkommande barn) som är placerade i familjehem är 60 och fördelningen mellan pojkar och flickor är jämn. Under året har 5 nya familjehem rekryterats. Förvaltningen har behov av att rekrytera fler familjehem för att minska den tid som barn bor i jourhem i väntan på familjehem.

Nämndmål:

Barns och ungas bästa beaktas i samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det nya stödmaterialet är känt av personal inom förskola, skola och socialtjänst.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna i allt väsentligt genomförs enligt plan. Slutdatum för aktiviteten *Samverkansöverenskommelsen mellan socialtjänst, förskola och skola revideras* är framflyttat till hösten. Aktiviteten *Samverkanmöten mellan förskola, skola och socialtjänst genomförs minst 4 gånger under året* avviker från plan. Avvikelserna kommenteras under respektive aktivitet nedan.

Förvaltningens arbete med att revidera den överenskommelse som ligger till grund för samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola är försenad och beräknas bli klar under hösten 2016. En planering ska tas fram för implementering av stadens nya stödmaterial som tydliggör ansvarsfördelning för barn och unga som riskerar att fara illa.

För att ge alla barn en likvärdig övergång från förskola till skola har ett samverkansmöte genomförts med förvaltningens förskolechefer och biträdande rektorer från skolan. Den lokala handlingsplanen för övergången från förskola till skola har reviderats och sprids även till fristående förskolor och skolor inom stadsdelsområdet.

Det pågående samverkansprojektet mellan Hässelbygårdsskolan och Grimstaskolan för ungdomar med hög frånvaro och låg måluppfyllelse fortsätter enligt plan. I arbetet används pedagogiska kartläggningsinstrument och neuropsykiatriska utredningar har initierats för flera barn. Individuellt stöd utformas utifrån de enskilda barnen och föräldrarnas behov. Under året har 7 elever, 4 pojkar och 3 flickor, varit inskrivna i projektet. Resultatet av arbetet är positivt och 5 av 7 elever har en förbättrad närvaro i skolan.

Förvaltningen har ansökt hos socialförvaltningen, i samband med verksamhetsplan och budget för 2016, om ekonomiska utvecklingsmedel för en skolsamordnare med uppdrag att utveckla samverkan mellan socialtjänsten och samtliga skolor i stadsdelen. Förvaltningen erhöll dock inte några medel för detta.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samtliga förskolor, skolor och socialtjänsten har gemensamma samverkans- och informationsmöten under året.	2016-01-01	2016-12-31	
 Samverkanmöten mellan förskola, skola och socialtjänst genomförs minst 4 gånger under året. En gång per år görs en uppföljning av hur samverkan fungerar.	2016-01-01	2016-12-31	Avvikelse
Analys Förslag till överenskommelse finns och två samverkansmöten är inbokade till hösten.			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Samverkansöverenskommelsen mellan socialtjänst, förskola och skola revideras.	2016-01-01	2016-10-31	Avvikelse
Analys Slutdatum för aktiviteten är framflyttat från 2016-01-31 till 2016-10-31. Ett förslag till överenskommelse har tagits fram men är inte underskriven av stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Arbetet beräknas bli klart under hösten 2016.				
▶	Vårdnadshavare erbjuds möjlighet att delta i ABC-grupper.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Vuxna i social utsatthet stärks i sin förmåga att leva ett självständigt liv

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Enskilda är delaktiga och har inflytande över hur insatser genomförs för att uppnå självständighet i vardagen. 35 % av insatser för vuxna missbrukare avslutas enligt plan.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Antalet aktuella personer för utredning eller pågående insatser för missbruk och beroende är cirka 300 varje månad och motsvarar samma nivå som under 2015. Som stöd i utredningsarbetet används ASI (Addiction Severity Index) som är en strukturerad metod för bedömning och uppföljning av missbruk- och beroendevård. Resultatet av ASI visar på en ökning i antalet personer med tungt alkoholmissbruk och omfattande psykisk problematik. En ökning konstateras också hos kvinnor med alkoholmissbruk.

En ny grupp för behandling enligt CRA (Community Reinforcement Approach) har startat i april med totalt 7 deltagare. Samtliga har deltagit i motivationsgrupp. Förberedelserna för behandlingen har pågått under mars genom individuella samtal med intresserade deltagare. En behandling enligt 12-stegsmodellen startar under april månad. Detta är en behandling som ingår i Socialstyrelsens riktlinjer för missbruk- och beroendevård. I samarbete med beroendemottagningen planeras för en behandling i återfallsprevention med start under maj månad. Resultatet kommer att följas upp efter avslutad behandling.

För att möta behovet av öppenvårdsinsatser har förvaltningen och landstingets beroendemottagning ett väl utvecklat samarbete. Personer som behöver hjälp med förändring i sitt liv när det gäller alkohol och droger erbjuds att delta i motivationskurser som erbjuds 2 gånger i veckan. Det är ett fortlöpande intag och ingen föranmälan behövs för att delta. Denna öppenhet och tillgänglighet är mycket uppskattad eftersom det för många personer kan vara svårt att planera och fatta beslut om att delta i olika verksamheter. Under året har 10 personer, varav en kvinna, deltagit i dessa motivationsgrupper och antalet ökar. Hälften av deltagarna är gäster från träfflokalen Vistet. En uppföljning kommer att göras för att se i vilken utsträckning motivationsgrupperna leder till minskat missbruk.

För att möta kvinnors behov har en kvinnogrupp startat på Vistet en dag i veckan. Innehållet

har utformats efter kvinnornas önskemål som framförallt är hälsa, relationer, sorg och andra livsfrågor. Gruppen leds av personal vid Vistet tillsammans med sjuksköterska vid beroendemottagningen och en diakon från Hässelby församling. Inledningsvis har 4 kvinnor deltagit. Det är svårt att nå kvinnor och en utveckling av arbetssätten pågår för att nå kvinnor i missbruk och erbjuda insatser och stöd utifrån den enskildes behov och önskemål.

Antalet anmälningar om lag om vård av missbrukare (LVM) var under januari-mars 26. Det är en ökning jämfört med 2015 då antalet anmälningar var 16. Av de 26 anmälningarna enligt LVM är 20 män och 6 kvinnor. Anmälningarna kommer i huvudsak från sjukvården. Efter utredning och motivationsarbete har flertalet ansökt om insatser på frivillig väg och tvångsvård har varit nödvändigt för någon enskild person under kortare perioder.

För målgruppen unga vuxna i åldern 18-29 år har förvaltningen utvecklat arbetet så att personer kan få stöd från sociala insatsgruppen utan krav på att vara aktuell inom socialtjänsten. Detta bedöms ge ökade möjligheter att nå personer som önskar hjälp och stöd men som inte vill söka insatser hos socialtjänsten. Detta har resulterat i att fler personer än tidigare tagit kontakt för att få stöd från sociala insatsgruppen. 10 personer har pågående insatser, varav 6 har tillkommit under året. Samtliga är män. För 9 av 10 personer har det inte inkommit någon ny brottsmisstanke under året vilket är mycket positivt. 9 personer har aktiviteter i form av sysselsättning, arbetspraktik och kontakt med Jobbtorg.

Förvaltningen ansvarar för att söka upp och skapa kontakt med de bosättningar som finns i stadsdelen. Under året har uppsökarna varit i kontakt med cirka 10 bosättningar varav en del är EU-medborgare och en del är missbrukare som vistas i stadsdelen. Flertalet personer i bosättningarna är män och kvinnorna utgör cirka 30 procent. När det gäller EU-medborgare som bosätter sig i stadsdelen samarbetar förvaltningen med stadens centrala uppsökarteam för EU-medborgare och polisen.

För att utveckla en mötesplats i Vällingby har förvaltningen erhållit medel från kommunstyrelsens centrala medelsreserv. Mötesplatsen startar i maj månad och kommer inledningsvis att vara öppen på förmiddagarna. Målgruppen är personer i missbruk och personer med psykisk problematik. Mötesplatsen som kallas Café i gemenskap drivs i samverkan med förvaltningen, Ny gemenskap och Equmeniaförsamlingen.

PRIO-medel

PRIO är regeringens plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa. Sedan januari har 25 personer, 11 män och 14 kvinnor, varit aktuella för insatser inom ramen för PRIO-medel inom socialpsykiatrin. Hittills har 5 avslutats. Av dessa har 1 person fått en OSA-anställning, 2 har flyttat, 1 får vård och en deltagare har tagit en paus. De insatser som deltagarna får är arbetsträning, utredning, studier, arbetsprövning, daglig verksamhet och arbete. PRIO-handläggaren samverkar med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och psykiatrin kring flera deltagare.

Personliga ombud

Under årets första månader har de personliga ombuden 43 aktiva klienter, 27 av dessa är kvinnor och 16 är män. Antalet kvinnliga klienter ökar liksom gruppen med utländsk bakgrund. Fler och fler personer som söker stöd hos personligt ombud är under 30 år. Varför just den åldersgruppen ökar ser enheten ingen särskild förklaring till. Flertalet har någon typ av neuropsykiatrisk diagnos. Många saknar utbildning, har svårigheter att fylla i papper och

blanketter, saknar kontakter med myndigheter och har språksvårigheter.

Boendestöd

Omkring 265 personer har insatsen boendestöd. Omkring 145 av dem kommer från socialpsykiatri, cirka 100 personer från funktionsnedsättning och cirka 20 personer från äldreomsorgen. Fördelningen mellan kvinnliga och manliga klienter är jämn, åldersfördelningen har en spridning mellan 18 och 80 år men har en tyngdpunkt på 35 till 55 år.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samverkansformer utvecklas mellan vuxenenheten, försörjningsstödsenheten och utredningsenheten barn - och unga för att uppmärksamma och nå kvinnor med missbruksproblem.	2016-01-01	2016-06-30	
 Stödgrupper erbjuds till barn och unga som lever i familjer med missbruk.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Vuxna med osäkra boendeförhållanden får stöd till ett varaktigt boende

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen försökslägenheter som övergår till eget kontrakt uppgår till minst 25 %.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteten genomförs enligt plan.

I syfte att förhindra vräkningar och minska hemlösheten bedrivs ett aktivt och nära samarbete med bostadsföretag, inkassoföretag och kronofogdemyndigheten. Under januari-mars har det inkommit 28 meddelande om avhysning från kronofogdemyndigheten, varav 6 är barnfamiljer. Förvaltningen arbetar med att motivera personer att betala sina hyresskulder och stöd i form av budget- och skuldrådgivning erbjuds. Arbetet har medfört att ingen barnfamilj har vräcks från sin lägenhet.

En ny modell för samverkan kring boendefrågor pågår sedan januari, för mer information se 1.2 ovan under rubriken *Goda exempel*.

Förvaltningen har för närvarande 166 försöks- och träningslägenheter varav andelen kvinnor utgör 37 procent. Under året har 7 personer fått överta eget kontrakt vilket motsvarar samma antal som motsvarande period 2015. För personer som har försöks- och träningslägenheter pågår insatser i form av boendestöd eller annat individuellt anpassat stöd med målsättning att den enskilde ska klara av sitt boende och på sikt få överta kontraktet eller gå vidare till eget boende på annat sätt.

Förvaltningen ingår i det stadsövergripande projektet Bostad först. Det innebär att hemlösa personer med pågående missbruk erbjuds en lägenhet och i samband med det påbörjas insatser och behandling för att enskilde ska klara sitt boende. 6 personer har fått lägenhet genom Bostad först varav 4 är kvinnor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Antalet familjer och enskilda med tillfälliga boenden följs upp varje månad.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Ett särskilt fokus ligger på arbetet att främja en social hållbarhet i stadsdelen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2016
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				55 %		75 %	75 %	2016
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				62 %		65 %	64 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en analys av gängkriminaliteten i Stockholm och utforma förslag på förebyggande och motverkande insatser som bidrar till en socialt hållbar utveckling	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna kan bidra i trafiknämndens arbete med konceptet Levande Stockholm	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla de sociala mötesplatserna för äldre	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Det är tryggt att bo och vistas i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen som upplever trygghet i stadsdelsområdet ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna i allt väsentligt genomförs enligt plan. Aktiviteten *Former för det lokala brottsförebyggande rådets arbete tas fram* är försenad men förväntas bli klar under hösten. Avvikelsen kommenteras under aktiviteten nedan.

Förvaltningen har bjudit in till samverkansmöten kring respektive område för att diskutera situationen och hitta lösningar kring tryggheten på Hässelby torg och i Åkermyntan. På mötena deltog representanter från skola, polis, bibliotek, Stockholm fritid och fastighetsägare. Bland annat beslutades att samverka kring aktiviteter för unga, gemensamt sprida information om vuxenvandring och stärka samverkan mellan skola och bibliotek. Uppföljningsmöten är planerade.

Hässelby torg ska upplevas som en trygg och inbjudande miljö och förvaltningen har regelbunden dialog med trafikkontoret om skötsel och upprustning av torget. Trafikkontoret planerar nu ett antal åtgärder för att förbättra standard och skötsel. Dessutom kommer förvaltningen erbjuda sommaraktiviteter på Hässelby torg, bland annat barnteater, dans, skrivarskola och spelworkshop. Aktiviteterna kommer främst att rikta sig till barn och unga och syfta till att skapa ett levande Hässelby torg.

Medborgarvärdarna fortsätter att vara en viktig informationskanal för invånare i stadsdelen. Under januari-april har värdarna i genomsnitt nått cirka 100 invånare per vecka. Det är en ökning med 15 procent i jämförelse med samma period föregående år. Under perioden har medborgarvärdarna även medverkat i trygghetsinsatser i samband med branden i Grimsta samt oroligheterna i Smedshagen/Åkermyntan. Medborgarvärdarna har också fungerat som en länk mellan fritidsgårdar, anläggningsboenden och invånare i samband med att antalet ensamkommande flyktingungdomar har ökat. Medborgarkontoren har fått utökade resurser för att möta det ökade antalet besökare, av bland annat flyktingar.

Fältassistenternas arbete fortskrider dock har förvaltningen haft 2 vakanser under januari-april 2016. Förvaltningen har följaktligen fokuserat insatserna till Hässelby Gård och Vällingby City med bland annat närvaro på gator och torg samt uppstart av tjejgrupper på Hässelbygårdsskolan. I maj blir medarbetarstyrkan fulltalig.

Förvaltningen har tillsammans med Svenska bostäder tagit initiativ till att en fastighetsägarförening ska bildas i stadsdelsområdet. Fastighetsägare, såväl kommunala och privata har kontaktats, och planen är att föreningen kan ha ett första konstituerande möte i höst.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett samverkansavtal tas fram tillsammans med polisen.	2016-01-01	2016-09-30	
 Former för det lokala brottsförebyggande rådets arbete tas fram.	2016-01-01	2016-09-30	Avvikelse
Analys			
Slutdatum 2016-03-31 är framflyttat. I aktiviteten att ta fram nya former för BRÅ är kommer arbetet med att ta fram ett samverkansavtal med polisen ingå.			
 Samverkan med föreningar för att uppmuntra ungdomar att delta i olika aktiviteter.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Parker och grönområden är välskötta och välkomnande för alla

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen invånare som är nöjda med skötsel av parker- och grönområden ska vara minst 65 % (62 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna i allt väsentligt genomförs enligt plan. Aktiviteten *En hundrastgård anläggs inom Grimsta naturreservat* är försenad men förväntas bli klar under hösten. Avvikelsen kommenteras under aktiviteten nedan.

Förvaltningen har de senaste åren fått flera medborgarförslag om att anlägga hundrastgårdar inom stadsdelsområdet. Samtliga inkomna förslag har utvärderats utifrån olika aspekter såsom läge inom stadsdelsområdet, annan intilliggande verksamhet, tillgänglighet, kommande bebyggelse med mera. Förvaltningen har påbörjat projekteringen med att anlägga en hundrastgård inom Grimsta naturreservat, väster om Grimstagatan. Området ligger tillgängligt vid ”ingången” till reservatet välförsett med gång- och cykelvägar, nära Johannelunds tunnelbanestation och bilister har möjlighet till parkering. Planen är att anläggning och färdigställande kan ske under tidig höst 2016.

Miljöförvaltningen har i samverkan med stadsdelsförvaltningarna identifierat områden med en kombination av god ljudkvalitet och gröna upplevelsevärden inom elva av stadens befintliga och blivande natur- och kulturreservat. Syftet är att öka intresset för, visa vägen till och öka tillgängligheten till områden och platser i stadens närhet som erbjuder en kombination av ljudkvalitet, stillhet och gröna upplevelsevärden. I Hässelby- Vällingby stadsdelsområde har guider tagits fram till Grimsta naturreservat respektive Kyrkhämn. Guiderna kommer finnas att hämta på förvaltningens träffpunkter och på biblioteken.

Då eventuella brister och fel i våra parker och grönområden är något förvaltningen ständigt jobbar med att minska tiden för åtgärd planerar förvaltningen att försöka ytterligare informera om och marknadsföra kommunikationsvägarna för felanmälan och sättet att lämna synpunkter. Detta för att på snabbast och bästa sätt kunna åtgärda eventuellt uppkomna fel och brister. Det finns snabba och smidiga vägar att felanmäla brister direkt via sin mobiltelefon då man upptäcker en brist eller kommer på en förbättringsmöjlighet och förvaltningen vill sprida informationen om dessa kommunikationsvägar.

En utmaning är att förvaltningen har en ökande andel anmälningar från allmänheten om bosättningar och nedskräpning i samband med dessa i stadsdelsområdet. Förvaltningens socialtjänst och parkenhet samverkar med andra berörda förvaltningar och polisen för att hantera detta.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	En hundrastgård anläggs inom Grimsta naturreservat.	2016-01-01	2016-09-30	Avvikelse
Analys Slutdatum 2016-06-30 är framflyttat. Planering för anläggning av hundrastgård pågår. Anläggningen beräknas bli klar under hösten.				
▶	Plaskdammen Ådalen renoveras.	2016-02-01	2016-10-31	

Nämndmål:

Träfflokaler och mötesplatser är utformade utifrån lokala behov

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Besökare till träfflokaler och mötesplatser är nöjda med verksamheten och har inflytande över verksamhetens innehåll. Träfflokaler och mötesplatser upplevs tillgängliga av besökare.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna i allt väsentligt genomförs enligt plan. Aktiviteten *Öppettiderna på mötesplatsen Växthuset utökas i samverkan med föreningslivet* är försenad men förväntas bli klar under året. Avvikelsen kommenteras under aktiviteten.

Mötesplatser för invånare och besökare

Mötesplatserna/medborgarkontoren i Grimsta (Grimstahörnan), Hässelbygård (Bibblerian) och Smedshagen (Vita Villan) har under våren utökat sitt verksamhetsutbud och öppethållande genom dialog och samverkan med besökare och det civila samhället. Besökarantalet på mötesplatserna är densamma som föregående år. Vita Villan har dock haft ett lågt besökarantal till medborgarkontoret däremot många besökare till de olika gruppaktiviteterna. Förvaltningen når nya målgrupper genom läxhjälp, tjejverksamhet och systuga och det har uppmärksammats positivt av boenden i Smedshagen. På Bibblerian har antal besökare till medborgarkontoret ökat med 3 procent jämfört med samma period föregående år. Antal besökare ligger i genomsnitt på 50 personer per vecka.

Nya verksamheter

Samarbete med *Internationella bekantskaper* – en verksamhet för föräldralediga och deras barn. Verksamheten sker på Bibblerian och påbörjades januari 2016, ca 5 besökare per gång. Samma förening kommer även att starta läxhjälp under våren på Grötfatet, en obemannad parklek i Vällingby.

Samarbete med *United Sisters* inom Fryshuset – en verksamhet för unga tjejer. Verksamheten sker på Vita Villan i Smedshagen och startades april 2016.

Samarbete med *Local Heroes* – är ett arrangemang som anordnas av unga för unga i syfte att öka riskmedvetenhet kring alkohol och andra droger. Arrangemanget sker i samverkan med Grimstahörnan och Åkermymntans fritidsgård. Målgrupp är unga 13-19 år och arrangemanget kommer att påbörjas under våren 2016.

Samarbete med *Vi unga i Västerort* – ungdomsverksamhet för unga vuxna 19-25 år. *Vi unga* ska starta studiecirkel, ha föreläsningar och bjuda in unga vuxna till samtal kring arbetslivet. Verksamheten kommer ske på Vita Villan med uppstart under vår 2016.

Mötesplatser och aktiviteter för äldre

För att nå flera äldre i målgrupp kommer Växthuset att förlägga flera aktiviteter vid andra mötesplatser i stadsdelsområdet med start i juni.

En gång i veckan har stadsdelens pensionärer möjlighet att träna i en träningslokal i Hässelby gård. Sjukgymnast finns på plats under hela träningsstillfället. Mellan 10 och 15 pensionärer kommer per tillfälle, av dessa är det en man och resterande är kvinnor.

Mötesplatser anpassade för enskilda med särskilda behov

Kompassen som vänder sig till personer med psykisk funktionsnedsättning och Arbetscentrum som tar emot biståndsbedömda klienter med samma problematik har erbjudit olika aktiviteter och samvaro enligt plan. I februari gjorde de en enkätundersökning för att ta reda på hur brukarna upplever verksamheten. Resultatet visade att besökare på Kompassen och deltagare på Arbetscentrum är nöjda och trygga med verksamheten och känner att de blir sedda. Brukarna upplever att de ges möjlighet att delta i sin planering och uppföljning, att personalen är engagerad och frågar dem på vilket sätt de vill ha stöd. Ett flertal av Kompassens besökare önskar längre öppethållande, fler utflykter och diskussioner i ämnen som berör målgruppen. Resultaten från den egna enkätundersökningen tar personalen upp på morgonmöten eller arbetsplatsträffar. Om något av brukarnas önskemål är ekonomiskt genomförbart planeras exempelvis utflykter in under året, eller så startas aktivitetsgrupper om det finns flera personer som kan hitta en gemensam tid för aktiviteten.

Vistet som vänder sig till personer med missbruksproblem har ökat antalet strukturerade aktiviteter utifrån deltagarnas önskemål. På eftermiddagarna erbjuds strukturerade aktiviteter utifrån deltagarnas önskemål. I samverkan med Hässelby församling erbjuds friskvård med bland annat styrketräning och simning. Planering pågår för att starta gruppträning för enbart kvinnor. En kvinnogrupp har startats på fredagar med inriktning på hälsa, livsstil och sorg, för mer information se 1.2 ovan under nämndmålet *Vuxna i social utsatthet stärks i sin förmåga att leva ett självständigt liv*.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Aktiviteter som är inkluderande för tjejer, kvinnor och hbtq-personer utvecklas.	2016-01-01	2016-12-31	
 Befintliga mötesplatser utvecklas för att nå unga som inte fångas upp inom befintlig verksamhet.	2016-01-01	2016-12-31	
 De öppna mötesplatserna samordnar aktiviteter och arrangemang i samverkan med lokala föreningar och boende.	2016-01-01	2016-12-31	
 Fler mötesplatser för äldre skapas och utvecklas.	2016-01-01	2016-12-31	
 Förvaltningen undersöker möjligheterna att skapa en träfflokal för personer med missbruksproblematik i Vällingby.	2016-01-01	2016-09-30	
 Förvaltningens mötesplatser erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter.	2016-01-01	2016-12-31	
 Mötesplatser ändrar sina ordningsregler så att ledarhundar, service- och signalhundar får dispens och kan medföras (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Närboende och besökare engageras i dialog kring vilken typ av verksamheter som kan finnas på stadsdelens mötesplatser.	2016-01-01	2016-12-31	
 Stadsdelens mötesplatser arbetar för att utveckla möten där unga och gamla möts.	2016-01-01	2016-12-31	
 Öppettiderna på mötesplatsen Växthuset utökas i samverkan med föreningslivet.	2016-01-01	2016-12-31	Avvikelse
Analys			
Slutdatum 2016-03-31 är framflyttat. Förvaltningen har ännu inte utökat öppettiderna på Växthuset då det är en utmaning att hitta föreningar som vill driva verksamhet som är öppen för alla. Aktivitetens slutdatum förlängs och arbetet fortsätter under året.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året. Att nå nämndmålet *Enskilda med beslut om bostad med särskilt stöd har en bostad med särskilt stöd* är dock en utmaning. De åtgärder som vidtas för att nå målet beskrivs under nämndmålet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				0		0	tas fram av nämnden	2016
  Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				6		6	tas fram av nämnden	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnen och stadsdelsnämnderna utreda hur tillgången till bostäder med särskild service LSS och SoL kan säkerställas.	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden göra en översyn av behovet och finansieringen samt placeringen av korttidsboende	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt fastighetsnämnden ska i samråd med varandra säkerställa att prövning sker om att	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
bostadsexploateringsprojekt kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning på boenden för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning			
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, stads-byggnadsnämnden och Micasa ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa behovet av äldreboendeplatser under perioden 2020-2040	2016-01-01	2016-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende samt intressentboenden, med inriktning att öka antalet boenden i staden	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Enskilda med beslut om bostad med särskilt stöd har en bostad med särskilt stöd

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Enskilda med beslut om bostad med särskilt stöd har en bostad med särskilt stöd.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås.

Under perioden har 5 personer fått beviljade insatser om bostad med särskilt stöd. Av dessa har tre beslut kunnat verkställas. De som inte får sitt beslut verkställt erbjuds andra insatser för att säkerställa ett tryggt boende i avvaktan på boende med särskilt stöd.

Förvaltningen har haft ett möte med Micasa angående planeringen av en fristående gruppboende i kvarteret Strandviolen i Hässelby villastad. Förvaltningen har tagit del av ritningarna och lämnat synpunkter till Micasa. Inflyttningen är planerad till 2017.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktivitet genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikator bedöms nås under året och att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				79,11 %		77 %	77 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska inventera och följa upp verksamheter inom ramen för uppdraget "fritid för alla"	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga erbjuds meningsfulla fritidsaktiviteter

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

Det finns fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning. Antal barn och unga som deltar i kolloverksamhet ökar i jämförelse med föregående år (400 barn).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Fritidsaktiviteter för barn och unga

Besökarantalet på parklekarna har under våren legat på samma nivå som föregående år, besökarantalet varierar utifrån årstid. Under våren har parklekarna börjat planera gemensamma aktiviteter och studiebesök som ett led i att få barn och unga, med olika bakgrunder och hemvist, att mötas. Parkleken Ådalen, Vällingby genomförde valborgsfirande i samverkan med besökare, det civila samhället och Vällingbyskolan. Ca 3 000 invånare deltog på firandet.

En enkätundersökning kommer att genomföras maj 2016 för att undersöka barns och ungas behov av aktiviteter.

Efterfrågan på oorganiserade idrottsaktiviteter kvarstår. Förvaltningen har därför erbjudit Sambafotboll, en form av spontanfotboll för unga i åldern 7-17 år. Under perioden har spontanfotboll för tjejer startats upp. Den riktade tjejfotbollen har engagerat 15 tjejer varav alla har saknat tidigare erfarenheter av organiserad förenings- och idrottsverksamhet.

Fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning

Fritidsgården Backstage, som riktar sig till unga med olika former av funktionsnedsättning, arrangerade under sportlovet ett flertal aktiviteter, bland annat dagsutflykt till Flottsbro. 23 ungdomar besökte fritidsgården under sportlovsveckan.

För närvarande har 4 barn korttidstillsyn i parklekarna Hässelängen och Stråket. I början av

maj kommer platserna att utökas med ytterligare 2 barn. Parkleken Gulsippan har 2 barn med korttidstillsyn och har möjlighet att ta emot ytterligare tre barn. Förvaltningen har för närvarande ingen analys på om behoven av tillsynsplatser kommer att öka.

Fritidsgårdsverksamhet

I samband med att antalet ensamkommande flyktingungdomar har ökat i stadsdelen har antalet besökare till fritidsgårdarna tilltagit. Fritidsgården Tegelhögen i Vällingby har haft i genomsnitt 70 ungdomar per kväll, varav cirka 40 procent har varit ensamkommande ungdomar. Förvaltningen har därför förstärkt bemanningen på två av fritidsgårdarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra informationssatsning till alla föräldrar gällande sommarkollo.	2016-01-01	2016-12-31	
 Skapa variation av utbud som vänder sig till unga med funktionsnedsättning (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
 Vid tilldelning av kultur och föreningsbidrag ställs krav på tillgänglighet (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktivitet genomförs enligt plan, att målet för kommunfullmäktiges indikator bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Gott exempel

Vad är kultur

För att säkerställa att barnen får uppleva kultur på olika sätt i förskolan och för att nå det förväntade resultatet, att föräldrars nöjdhet med barnens kulturupplevelser ökar, arbetar en förskoleenhet strategiskt med att involvera medarbetarna i kulturarbetet. Medarbetarna bokar, planerar, dokumenterar och följer upp förskolans kulturaktiviteter. På arbetsplatsträffar har medarbetarna diskuterat vad kultur betyder och vilka olika kulturaktiviteter de ser i verksamheten. Tillsammans med barnen i förskolan sätter medarbetarna ord på vad som är kultur. För att förtydliga att både skapande och upplevelser kan vara kultur kommuniceras allt kulturarbete med föräldrarna uppdelat i tre kategorier, kultur för barn, av barn och kultur med barn. Under våren har förskolan tillsammans med barnen skapat en sång utifrån barnens tankar om förskolan. Barnen har även illustrerat bilder till sången och spelat in den.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla				75,89 %		72 %	72 %	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
kulturaktiviteter								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden, Stockholms Stadsteater AB, utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna har ett gemensamt ansvar för att alla barn i stadens förskolor och skolor ska komma i kontakt med minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barnen upplever och utövar kultur i förskola

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel nöjda föräldrar avseende barns kulturupplevelser ökar i jämförelse med föregående år (58 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Kulturaktiviteterna organiseras utifrån barnens behov och ålder för att gynna barnens utveckling av fantasi, kreativitet, motorik, språk med mera. För att barnen på ett enkelt sätt ska få uppleva och utöva kultur förläggs scenkonstupplevelser ofta på förskolan, det gäller framförallt kulturupplevelser som riktar sig till de yngre barnen. Under perioden har kulturskolans musik- och danspedagoger kommit till några förskolor och dansat och sjungit med barnen. På en förskola har barnen deltagit i musikleken Klåjnk som leds av två rytmikpedagoger. Barnen fick då pröva att spela på musikinstrument gjorda av vantar och andra vardagsföremål. Kulturskapande i förskolan pågår hela tiden genom barnens skapande, ofta är skapandet en del av ett större temaarbete. Barnen ges möjlighet att använda och pröva olika material och tillvägagångssätt, bland annat gör barnen egna filmer och böcker med digitala verktyg.

Trappan i Vällingby centrum och biblioteken i stadsdelsområdet är lokala kulturinstitutioner som förskolorna åker till, i första hand med de äldre barnen. Förskolorna gör även utflykter till andra delar av staden för att barnen ska få ta del av museer och teaterföreställningar i större format.

De flesta av förvaltningens förskolor har under perioden tagit fram lokala handlingsplaner för Kultur i Ögonhöjd, det vill säga planer för kulturarbetet i förskolan. De förskolor som inte är klara än beräknas bli klara senast sista juni.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor tar fram lokala handlingsplaner för Kultur i Ögonhöjd.	2016-01-01	2016-06-30	
 Barn erbjuds minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Kulturutbudet i förvaltningens verksamhet är tillgängligt och mångsidigt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn, unga, vuxna och äldre i förvaltningens verksamheter erbjuds ett varierat kulturutbud.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Alla utförarenheter har ett kulturombud som planerar och organiserar verksamhetens kulturarbete tillsammans med brukare och medarbetare. I all verksamhet uppmuntras det egna kulturutövandet och skapandet.

Under perioden har besökare och volontärer på Växthuset skapat en spontan kulturgrupp. Gruppen är öppen, leds av volontärer och träffas en gång i veckan. På träffarna förs samtal på olika kulturteman om till exempel dans, teater och muntligt berättande. Kulturgruppen har varit välbesökt och planeras därför fortsätta hela våren. Växthuset har även en öppen hobbyverksamhet varje vecka dit besökarna tar med sig egna hantverk som de arbetar med. Besökarna på Växthuset erbjuds även professionella kulturupplevelser kontinuerligt genom att olika musikartister eller föreläsare bjuds in till verksamheten varje månad.

Ett annat exempel på hur en verksamhet arbetar med att uppmuntra till eget skapande och att tillgängliggöra kultur är förvaltningens profilboende Liviagården. På boendet arrangeras sång- och musik stunder där de boende deltar utifrån lust. De boende stötts även till eget skapande genom färg, form och text vilket ger dem möjlighet att uttrycka sig på andra sätt än i tal. Liviagården har köpt in tavlor från Nationalmuseum med beskrivande text om respektive konstverk och konstnär. De boende som vill kan på egen hand eller med stöd av personal på ett enkelt sätt ta del av konsten och samtal om den.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I alla verksamheter erbjuds barn, unga, vuxna och äldre tillgång till professionella och tillgängliga kulturupplevelser och eget skapande (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
 Ta fram möjliga projekt för graffiti och gatukonst.	2016-01-01	2016-06-30	
 Varje utförarenhet utser ett kulturombud.	2016-01-01	2016-02-29	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för alla kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året utom en och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Målet för indikatorn *Andel personer som får en daglig utevistelse* bedöms uppnås delvis. Avvikelsen beskrivs utförligt under indikatorn.

Goda exempel

Intern samverkan kring komplicerade ärenden

I januari startades en samverkansgrupp med enhetschefer från beställare äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri och från mottagning och serviceenheten, vuxenenheten, utredningsenheten barn och ungdom och försörjningsstödsenheten. Samverkansgruppens syfte är att utveckla intern samverkan kring komplicerade ärenden där insatser behövs från flera enheter. Gruppens främsta fokus är att verka för tryggt kvarboende. Samverkansformen ska förhindra att enskilda personer "bollas" mellan olika enheter och öka förståelsen för vad och hur de olika enheterna arbetar. Sedan januari har gruppen haft ett par ärenden per månad där de har klargjort vilka enheter som bidrar med olika resurser.

Vidareutveckling av arbetet med ombud

Beställarenheten äldreomsorg fortsätter att vidareutveckla arbetet med ombud som har fördjupad kunskap i olika frågor. Enheten har nu ombud för SIP (samordnad individuell plan), anhörigombud, ombud kring jämställdhet och diskriminering, anhörigombud och ombud kring psykisk ohälsa och missbruk. Att arbeta med ombud är en bra metod för att öka medarbetarnas kompetens, den innebär också att ombuden ger fortbildning till sina kollegor genom bland annat föreläsningar, utveckling av rutiner och stöd i individuella ärenden. Genom handläggarnas ökade kompetens blir den äldre tryggare i att rätt insats har beviljats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personal med grundutbildning inom äldreomsorgen						75	Faststäl ls 2016	2016
Analys Mätmetod saknas och är under framtagande av stadsledningskontoret.								
 Andel personer på vård- och omsorgsboende som fått en enkel eller fördjupad läkemedelsgenomgång						95	Faststäl ls 2016	2016
 Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende				65,95 %		95 %	95 %	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Årsmålet om 95 procent är högt och kan vara svårt att uppnå. Detta baseras dels på föregående års resultat (65,95 procent) och dels på att många äldre tackar nej till erbjudande om daglig utevistelse. Detta särskilt under vinterhalvåret.								
  Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)				88 %		95 %	95 %	2016
  Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)				81 %		86 %	86 %	2016
  Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)				79 %		85 %	85 %	2016
  Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende				8,85		10	Maximalt 10 personer	2016
  Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)				67 %		70 %	70 %	2016
  Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)				86 %		85 %	85 %	2016
  Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)				81 %		84 %	84 %	2016
  Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)				88 %		90 %	90 %	2016
  Timavlönades andel av totalt arbetad tid						20	Fastställda 2016	2016
Analys								
Mätmetod saknas, stadsledningskontoret föreslår att indikatorn utgår under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för att äldre som inte beviljas bistånd till boende får annat stöd så att behovet av tryggare boende säkras	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Beställarenheten äldreomsorg har en arbetsgrupp som tar fram och ser över rutiner. Gruppen har påbörjat arbetet med att ta fram rutin för information vid avslag på insats boende.			
  Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2016-01-01	2016-12-31	
  Äldrenämnden får i uppdrag, att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnderna, Micasa AB och servicenämnden fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende, inklusive ansvar för upphandling av dessa larm	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Äldre med beslut om insats är nöjda med insatsen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen äldre på vård- och omsorgsboende som är nöjda med de insatser de får ökar i jämförelse med föregående år (75 %). Andelen äldre med hemtjänst som är nöjda med de insatser de får ökar i jämförelse med föregående år (82 %). Andelen äldre med dagverksamhet som är nöjda med de insatser de får ökar i jämförelse med föregående år (90 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteten genomförs enligt plan.

Under 2015 genomförde äldreförvaltningen en utvärdering av stadens hemtjänst. En utmaning som framkom var att dialogen mellan beställare och utförare bör utvecklas för att öka den äldres inflytande. Äldreförvaltningen har tagit initiativ till ett utvecklingsprojekt. Förvaltningen är med i projektet tillsammans med Brommas och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar. Målet med projektet är att utveckla arbetssätt kring beställning och genomförandeplan för att de äldres inflytande över hur insatserna utförs ska öka och att de äldre ska bli mer nöjda med sina insatser. Arbetssättet kommer att utvärderas under hösten för att sedan genomföras i hela staden under 2017.

Arbetet med individuppföljningar på vård- och omsorgsboende har påbörjats. Under perioden januari-mars 2016 har sammanlagt 35 personer intervjuats, varav 21 är kvinnor och 14 är män. Intervjuerna har genomförts på ett privat och ett kommunalt demensboende. Alla boende har fått ett personligt besök. I de fall där den enskilde har haft svårt att svara har intervjuer med anhöriga eller företrädare genomförts per telefon. Av de 35 intervjuerna framgår generellt att personalen får bra betyg gällande bemötande, upplevt trygghet, hur maten smakar och den vård och omsorg som de får. De utvecklingsområden som träder fram efter intervjuerna är möjligheten till utevistelse, utbud av aktiviteter och delaktigheten vid upprättande av genomförandeplanen och uppföljning av genomförandeplanen. Flera anhöriga

har uttryckt att det är mycket positivt att stadsdelen gör individuella uppföljningar på vård- och omsorgsboenden. Övergripande resultat från individuppföljningarna återkopplas till enheterna. En beskrivning av de åtgärder som enheterna har gjort efter återkopplingarna kommer att redovisas till tertialrapport 2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställarenheten följer upp att genomförandeplanerna motsvarar beställda insatser.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Äldre på vård- och omsorgsboende har en trivsam måltidssituation

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen äldre som bor på vård- och omsorgsboende som i brukarenkäten anger att måltidssituationen är en trevlig stund på dagen ökar i jämförelse med föregående år (64 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat och målet för indikatorn bedöms nås under året och att aktiviteten genomförs enligt plan.

Som en del i arbetet att äldre ska ha en trivsam måltidssituation har observationer vid måltider genomförts på Skolörtens vård- och omsorgsboendes samtliga avdelningar. Observationerna har genomförts av medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR, i samråd med enhetens sjuksköterskor och fysioterapeuter. Resultaten från observationerna skilde sig åt mellan de olika enheterna. Bland annat framkom att måltidsmiljön var lugn och att omsorgspersonalen satt tillsammans med de boende vid måltiden på några av avdelningarna. På andra avdelningar framkom att ljudvolym och samtalston var för hög. I samtliga kök/matplatser finns ett behov av att förbättra ljussättningen. Observationerna och utvecklingsarbetet kring måltidssituationen kommer att fortsätta under hela året. Bland annat återförs resultatet till enheten för vidare utveckling. Resultat och utvecklingsarbete redovisas närmare i tertialrapport 2.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Vegetariskt alternativ finns vid varje måltid	100				100	100		Tertial 1 2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen observerar under en vecka måltidssituationen för de boende.	2016-03-01	2016-10-31	

Nämndmål:

Äldre på vård- och omsorgsboende och servicehus har en säker hälso- och sjukvård

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Överblickbar statistik över antal trycksår, undernäring och skador i samband med fall.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Sjuksköterskorna på vård- och omsorgsboende och servicehus har övergått till att göra riskbedömningar minst var fjärde månad, istället för en gång per år enligt tidigare rutiner. Syftet med riskbedömningarna är att i ett tidigare skede upptäcka och åtgärda risker för trycksår, undernäring och fall. Alla vård- och omsorgsboende och servicehus registrerar i Palliativa registret. Skolörten servicehus har anställt en sjuksköterska som kommer arbeta aktivt med att utveckla registreringen i Senior Alert. Skolörten har inte registrerat i registret tidigare. Koppargården har börjat arbeta med en modell enligt BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens). BPSD är ett register, men i första hand ett arbetssätt vilket tar tid att implementera.

Registren används för uppföljning och förbättringsarbete på förvaltningsnivå samt för forskning på nationell nivå. Ett kvalitetsregister används för att stödja den vårdpreventiva processen för att förebygga risker hos äldre. Genom att arbeta förebyggande med riskbedömningsinstrument får de äldre en bättre hälso- och sjukvård eftersom trycksår, fall och undernäring kan undvikas. Förvaltningen följer enheternas statistik för att kunna sätta in insatser i form av utbildning eller förändring av arbetssätt.

Enheterna har lämnat in de första statistikresultaten för året till medicinskt ansvarig sjuksköterska på förvaltningen. Det finns inga tidigare mätningar och därför kan inga jämförelser göras.

Nämndmål:

Äldre är delaktiga i hur insatsen genomförs

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen äldre med hemtjänst som i brukarenkäten anger att de kan påverka hur eller när hjälpen utförs ökar i jämförelse med föregående år (68 %). Andelen äldre som bor på vård- och omsorgsboende som i brukarenkäten anger att de kan påverka hur eller när hjälpen utförs ökar i jämförelse med föregående år (39 %).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det

arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

En hög andel av de boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden har i dag aktuella genomförandeplaner. För att upprätthålla den höga nivån har det genomförts utbildningsinsatser för personal inom området dokumentation. Bland hemtjänstens brukare är däremot andelen med aktuell genomförandeplan lägre. Förvaltningen arbetar därför vidare med att höja andelen aktuella genomförandeplaner och att utveckla metoderna för att äldre ska kunna bli mer delaktiga i hur insatsen genomförs. När förvaltningens hemtjänstenheter får en ny brukare kontaktar enhetens samordnare denne och frågar vilka ungefärliga tider brukaren önskar hjälp. Vid första besöket hos brukaren närvarar samordnare eller demenshandledare. De sitter tillsammans med brukaren i brukarens eget hem och går igenom hur brukaren vill ha sina insatser samt vilken kontaktperson brukaren får. Inom 14 dagar görs en genomförandeplan av kontaktpersonen hemma hos brukaren efter en mall och fyller då i hur, när och på vilket sätt alla insatser ska genomföras efter beställning från biståndsenheten. Ett uppföljningssamtal sker inom sex månader.

Hässelby hemtjänst är sedan april med i ett utvecklingsprojekt, *Utveckling av hemtjänst*, tillsammans med hemtjänstenheter från Bromma och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar. Projektet leds av äldreförvaltningen. Syftet är bland annat att öka den enskildes inflytande, utveckla en mer personcentrerad hemtjänst, öka kontinuiteten och att utforma insatser utifrån den enskildes dagsaktuella behov. Arbets sättet förväntas leda till ökad delaktighet för brukaren. Projektet pågår till september och kommer att följas upp regelbundet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enheterna säkerställer att alla boende erbjuds regelbunden utevistelse.	2016-01-01	2016-12-31	
 Enheterna utvecklar arbetet med genomförandeplaner tillsammans med den äldre.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Äldre är trygga med sin äldreomsorg

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen äldre med hemtjänst som upplever att de är trygga ökar i jämförelse med föregående år (80 %). Andelen äldre på vård- och omsorgsboende som upplever att de är trygga ökar i jämförelse med föregående år (83 %). Ingen brukare möter fler än 10 olika hemtjänstpersonal under en 14-dagarsperiod. Äldre som får avslagsbeslut på vård- och omsorgsboende får information om annat stöd som de kan få.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Beställarenheten äldreomsorg har en arbetsgrupp som tar fram och ser över rutiner. Gruppen har påbörjat arbetet med att ta fram rutiner för att äldre som inte beviljats bistånd till boende

får annat stöd så att behovet av tryggare boende säkras.

För att de äldre ska få ett tryggt kvarboende har beställarenheten startat upp samverkansmöten med hemtjänstutförare. Avdelningschef, enhetschef och biträdande enhetschefer träffar 4-5 hemtjänstföretag och kommunala utförare vid varje samverkansmöte. Syftet med träffarna är att biståndshandläggare och utförare tillsammans ska diskutera hur de kan stödja den äldre, och eventuella närstående, för att den äldre ska känna sig trygg med att bo kvar hemma. Under perioden har två möten genomförts där det kommit fram förslag till förbättrad samverkan. Exempelvis kom utförare och beställare överens om att det är viktigt att de säkerställer att den äldre får samma information från dem för att den äldre ska känna sig trygg.

Beställarenheten är även under detta år med i projekt kring utveckling av multiprofessionellt arbetssätt till personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Beställarenheten får 0,4 mnkr för 2016. Enheten arbetar vidare med utveckling av samordnad individuell plan (SIP) som arbetssätt samt utökat samarbete med sina samarbetspartners, främst vårdcentraler, minnesmottagning, rehabcenter och hemtjänstutförare. I år kommer större fokus ligga på samverkan kring att hitta personer i ett tidigt skede av demenssjukdomen och ge bra information om vilka tidiga insatser som finns att ansöka om. Det blir också en vidareutveckling av anhörigperspektivet inom detta projekt.

Hemtjänstutförarna har förstärkts med biträdande enhetschefer för att möjliggöra ett närmare ledarskap i personalgrupperna och förstärka arbetet med uppföljning och kvalitetssäkring.

För att äldre ska känna sig trygga i sin omsorg kompetensutvecklar förvaltningen sina medarbetare kontinuerligt där behov har identifierats. Utbildningar har bland annat hållits i förflyttningsteknik, flera utbildningstillfällen är inplanerade. Förvaltningen planerar även för utbildningar i palliativ vård. Samtliga utförarenheter inom avdelningen arbetar med stadens gemensamma analysfas gällande projektet DigIT, ett länsövergripande EU-projekt för att stärka medarbetarnas kunskaper i ny teknik. Detta är ett naturligt steg i kompetensutvecklingen då vi omfattas av allt mer digital teknik.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställarenheten utvecklar samarbetet med landstinget och med utförare inom äldreomsorgen.	2016-01-01	2016-12-31	
 Omvårdnadspersonal inom hemtjänst ges utbildning i palliativ vård.	2016-01-01	2016-12-31	
 Samtlig omvårdnadspersonal ges utbildning i medicindelivering.	2016-01-01	2016-12-31	
 Under året utvecklas kunskapen om syn- och hörselhjälpmedel hos medarbetare inom hemtjänst och vid äldreboenden.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Förvaltningen arbetar för att främja ett klimatsmart stadsdelsområde och ett klimatsmart Stockholm både genom det dagliga arbetet och genom mer långsiktiga insatser. Hur arbetet har utförts beskrivs utförligt under respektive nämndmål som är kopplat till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målet för kommunfullmäktiges indikator bedöms nås under året och att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)						1,745 GWh	1 880 GWh	2016

Nämndmål:

Verksamheten använder energi på ett hållbart sätt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Energieffektiviseringar minskar energianvändningen i den egna verksamheten.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Arbetet med att energieffektivisera verksamheten fortsätter. Punktinsatser med utbyte av gamla armaturer mot LED-belysning samt uppgradering av kyl/frysaggregat genomförs i enlighet med tidigare tilldelade investeringsmedel om klimatinvesteringsåtgärder för 2016. Ytterligare medel söks i T1 för att utvidga arbetet med utbyte av armaturer till LED-belysning i kontorslokaler vid Hässelby Torg nr 10 och nr 20-22 samt i förskolan på Maltesholmsvägen 157. Förvaltningen ansöker därutöver om klimatinvesteringsmedel i syfte att under 2016 påbörja energieffektiviseringen av utomhusbelysningen vid stadsdelsområdets parklekar, lekplatser och bollplaner. Energieffektivisering sker också genom att verksamheterna arbetar med att minska energianvändningen i det dagliga arbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktivitet genomförs enligt plan, att målet för kommunfullmäktiges indikator bedöms nås under året och

att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elbilar				61,9 %		40 %	14 %	Halvår 1 2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska medverka till att skapa fullvärdiga cykel-pendlingsstråk samt att med trafiknämnden utreda hur medel för investeringar och reinvesteringar av huvudstråken för cykel som ligger inom stadsdelarnas ansvar ska finansieras och byggas	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Resor och transporter i förvaltningens regi är effektiva och hållbara

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningens bilpark minskar. Elcyklar/cyklar finns som alternativ till bil.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Arbetet med att minska och samordna fordonsparken samt ersätta med miljöklassade bilar fortsätter i den takt som medges utifrån tecknade avtal. Förvaltningen har sammanlagt 19 bilar, fordonsparken har minskat med två bilar sedan VB 2015. Medborgarvärdarna använder nu de elcyklar som köpts in, istället för att som tidigare använda bil vid transporter inom stadsdelsområdet. Förvaltningen deltar i stadens fordonsupphandling som kommer att inkludera bilpool, leasingbilar och administration. Upphandlingen kommer innebära att det blir enklare för verksamheten att välja miljöeffektiva transporter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året.

Nämndmål:

Park- och naturmarksområden bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Råcksta träsk sköts i enlighet med fastställd skötselplan. Promenadslingan runt Råcksta träsk är renoverad.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Enligt stadens trädpolicy ska så många träd som möjligt behållas eftersom de alla bidrar till bättre luftkvalitet. Endast träd som är dåliga och riskerar att falla tas ner. En utmaning är att möta de ofta återkommande önskemålen från invånarna om att träd ska fällas på stadens mark. Förvaltningen för en dialog med medborgarna kring hur träden bidrar till en hållbar livsmiljö och information till medborgarna om trädpolicyn kommer tas fram. Parkmarken höststädades innan vintern och nu är vårstädningen på gång. Generellt är parker och grönområden i gott skick inför sommaren.

Många av förvaltningens planerade investeringsprojekt inom park- och naturområden är startklara i väntan på stadens beslut rörande investeringar för 2016. Upprustningen av Ådalens plaskdamm pågår som beräknat och ska vara klar efter sommaren.

Skötseln av park- och naturmarksområdena är definierad i entreprenadavtal med en driftsentreprenör, avtalet är förlängt enligt kontrakt och löper vidare ytterligare 2 år räknat från november.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska arbeta med att skapa goda möjligheter till stadsodling i Stockholm	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska involveras i programmet för avfallshantering i stadens offentliga rum	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Avfall från verksamheten nyttiggörs

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Enheter som serverar/tillhandahåller livsmedel och där det är praktiskt genomförbart, sorterar ut sitt matavfall till biologisk behandling. Vid nyproducerade förskolor används

Stockholmsmodellen med separation av matavfall och fett i avloppssystemet för vidare transport till biogasanläggning och utvinning av biogas.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat och målet för indikatorn bedöms nås under året.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att införa utsortering av matavfall, för biologisk behandling, på samtliga enheter som i sin verksamhet tillhandahåller/serverar livsmedel. Kompetenshöjande insatser planeras i samverkan med Micasa respektive Stockholm Vatten AB.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling						30 %		2016

Nämndmål:

Invånarna ges möjlighet att främja en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet platser för stadsodling ökar. Förvaltningens informationsinsatser om hållbar utveckling ökar. Stadsdelsnämnden är involverad i programmet för avfallshantering i stadens offentliga rum.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Förvaltningen synliggör och förstärker ekosystemtjänsterna i park- och naturmarksområden, genom att informera om och erbjuda invånarna möjligheter till stadsodling på utvalda platser i odlingspallar. Under 2016 erbjuds även förvaltningens förskolor och parklekar att utveckla verksamheten med odlingspallar för egen odling. Totalt utplaceras 130 odlingspallar, 100 fler än 2015, fördelat mellan utvalda parker, förskolor samt parklekar.

Förvaltningen har beslutat att delta i en upphandling via trafikkontoret gällande ett projekt med solcellsdrivna skräpkorgar samt källsorteringsmoduler. Dessa ska i första hand placeras vid strandbad och plaskdammar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fler möjligheter till stadsodling tillskapas inom stadsdelsområdet.	2016-01-01	2016-10-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen anordnar temadag för invånarna om hållbar livsmiljö.	2016-01-01	2016-06-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet:
 2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen ansöker i T1 om investeringsmedel avsatta i Centrala medelsreserven 2, för genomförande av "Vägledning för kemikaliesmart förskola". Investeringsmedlen kommer att användas för inköp av matporlin samt vil-madrasser i syfte att fasa ut miljö- och hälsofarliga varor i barns och ungas miljö. Kemikaliecentrum har utarbetat en webbutbildning för personal vid stadens förskolor och annan pedagogisk omsorg. Förvaltningens samtliga enhetschefer vid förskole- och parkleksverksamheterna har under 2015 genomgått kemikaliecentrums utbildning och ansvarar nu för att webbutbildningen genomförs på respektive enhet.

Förvaltningen bevakar att anläggningsentreprenörerna använder Byggvarubedömningen (BVB) vid upprustning av lekplatser och parklekar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola						100 %	50 %	2016
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB)						80 %	40 %	2016
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden av totalt inköpta måltider och livsmedel.						35 %	35 %	2016

Nämndmål:

Barn och unga vistas i kemikaliesmart förskola och parklek

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förskole- och parkleksverksamheten genomför samtliga åtgärder på nivå 1 i enlighet med kemikalacentrums framtagna vägledning.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Arbetet med att minska användningen av miljö- och hälsofarliga kemiska produkter och varor i barns och ungas miljö pågår i enlighet med verksamhetsplanen. Samtliga enheter inventerar verksamheten och genomför åtgärder enligt nivå 1 utifrån Kemikaliecentrums framtagna "Vägledning för kemikaliesmart förskola". Förvaltningen ingår i ett nätverk som leds av kemikaliecentrum som organiseras inom miljöförvaltningen. Den 21 mars hölls årets första nätverksträff, syftet är att i samarbete med andra förvaltningar och bolag utbyta erfarenheter inom kemikalierelaterade frågor.

Nämndmål:

Vid inköp väljer verksamheten varor och tjänster som är miljömässigt hållbara

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen inköp av ekologiska livsmedel/kostentreprenader uppgår till minst 35 procent.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Verksamheten köper i allt större omfattning ekologiska livsmedel och minskar användandet av miljö- och hälsofarliga produkter och varor. Förvaltningen ansluter i maj till stadens tjänst att göra inköp genom e-handel. Inför detta har förvaltningens inköpare gått på utbildning i det webbverktyg som ska användas. I samband med utbildningen har vikten att köpa miljömässigt hållbara varor lyfts. I det nya webbverktyget är alla KRAV- märkta varor lätta att hitta vilket gör att det framöver blir enklare att göra rätt inköp.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts

bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att det tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i förvaltningens verksamhetslokaler är sund

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamhetens lokaler uppfyller stadens krav på sund inomhusmiljö.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

I samband med ny-, om- och tillbyggnader samt vid åtgärder efter skyddsronder bevakar förvaltningen att inomhusmiljön i verksamhetslokalerna är sund, främst avseende ljus, ljud- och luftkvalitet. Byte av allmänbelysningen i förvaltningens kontorslokaler är påbörjad och gammal armatur byts successivt ut mot anpassad, modern och mer energieffektiv LED-belysning. En inventering av kontorsmöblerna i förvaltningens administrativa lokaler är genomförd. De få bord som inte är höj- och sänkbara byts ut till detta med maximal slaglängd för att passa både korta och långa medarbetare. Ett fåtal kontorsstolar kvarstår att bytas ut till nya moderna och ergonomiska stolar. Arbetet beräknas vara klart i juni. Ett förslag för ombyggnad av förvaltningens reception har tagits fram. Receptionen kommer renoveras för att skapa en mer välkomnande reception anpassad till dagens behov avseende välkomnande, tillgänglighet och säkerhet.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Förvaltningen arbetar för att främja ett ekonomiskt hållbart stadsdelsområde och ett ekonomiskt hållbart Stockholm både genom det dagliga arbetet och genom mer långsiktiga insatser. Hur arbetet har utförts beskrivs utförligt under respektive nämndmål som är kopplat till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Förvaltningens arbete med att ta fram ett lokalt utvecklingsprogram i enlighet med stadens riktlinjer pågår. Förvaltningen har för avsikt att involvera det lokala näringslivet som en samarbetspartner i det lokala utvecklingsprogrammet, hur näringslivets delaktighet ska se ut är dock inte beslutat. Under sommaren ska förvaltningen avsluta analys, formulera mål och aktiviteter bland annat utifrån samtal med invånare och förvaltningens nyinrättade demokratiråd. Därefter fattas beslut om näringslivets och andra eventuella samarbetspartners delaktighet i det lokala utvecklingsprogrammet. Demokratirådet beskrivs närmare under nämndmålet *Invånarna har inflytande i stadsdelsområdets utveckling*, under kommunfullmäktiges mål 4.7 nedan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Gott exempel

Arbetsförberedande grupp

För att de hushåll som erhåller försörjningsstöd på grund av sjukskrivning ska få ett bra stöd har 2 socialsekreterare startat en arbetsförberedande grupp. Syftet är att personer ska komma igång med någon form av aktivitet och på sikt bli självförsörjande. Antalet deltagare var 12 varav 7 kvinnor. Arbetet har bestått av 5 gruppstillfällen där deltagarna har fått information om sjukvård, rehabilitering och arbetsträning. Arbetsforum, Jobbtorg och Arbetsförmedlingen har medverkat och presenterat sin verksamhet och insatser. Arbetet inleddes med individuella kartläggningssamtal och avslutades med samtal där förslag på insats diskuterades med var och en. Resultatet är positivt och samtliga har gått vidare till olika aktiviteter inom bland annat Jobbtorg, Jobbtorg resurs samt vidare kartläggning av arbetsförmågan vid Arbetsforum.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen 	2,51 %	2,3 %	2,78 %	2,68 %	2,5 %	2,7 %	1,9 %	Tertial 1 2016
● Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare 	1,78 %	1,58 %	1,98 %	1,89 %	1,75 %	1,8 %	1,2 %	Tertial 1 2016
● Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar 	23 st	10 st	13 st		32 st	32 st	750	Tertial 1 2016
● Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	10 st	3 st	7 st	20 st	50 st	50 st	500 st	Tertial 1 2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb						400 st	10 000 st	2016
  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	16				16	16 st	800 st	Tertial 1 2016
    Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi				1 080 st		1 000 st	8000 st	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med Stockholm Business Region, inom ramen för samarbetet med Start-up Stockholm, samt stadsdelsnämnderna utveckla möjligheten för unga stockholmare att driva sommarlovsföretag inom ramen för feriejobb.	2016-01-01	2016-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla metoder och insatser för att stödja Jobbtorgsaspiranter med psykosocial problematik. Under året skall ett centrum för särskilt stöd inrättas.	2016-01-01	2016-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska utöka den uppsökande verksamheten riktad till arbetslösa unga upp till 29 år i samråd med stadsdelsnämnderna samt övriga berörda nämnder, bolag och externa aktörer. En utredning och ett handlingsprogram för att bryta ungas utanförskap i Stockholm ska tas fram i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden och övriga berörda nämnder	2016-01-01	2016-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Fler invånare i stadsdelen är självförsörjande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar och uppgår till högst 2,7 %. Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar och uppgår till högst 1,8 % av samtliga vuxna invånare.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Försörjningsstöd och arbete för att fler ska bli självförsörjande

Arbetsmarknaden är god och arbetsförmedlingen bedömer att efterfrågan på arbetskraft fortsätter att vara stark och att arbetslösheten minskar. Antalet bidragshushåll har fortsatt att minska under årets första månader från 948 hushåll i januari till preliminärt 893 hushåll i april. En positiv utveckling konstateras också när det gäller unga vuxna i åldern 18-24 år där antalet personer som uppstår försörjningsstöd fortsätter att minska från 101 ungdomar i januari till preliminärt 92 ungdomar i april. I gruppen unga vuxna utgör kvinnorna 55 procent. Den främsta orsaken till att ärenden avslutas är att personer får arbete och blir självförsörjande.

Unga vuxna är en prioriterad målgrupp och två socialsekreterare arbetar specifikt med dessa personer. Arbetet sker i nära samarbete med Jobbtorgs ungdomscoacher och en ökad samverkan med arbetsförmedlingens ungdomshandläggare är under utveckling. En lokal överenskommelse om samverkan för att minska ungdomsarbetslösheten har träffats mellan Stockholms stad och Arbetsförmedlingen. Syftet med överenskommelsen är att genom samverkan och utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska arbetslösheten hos unga personer.

Andelen vuxna med långvarigt bistånd har minskat något men en betydande del av dessa personer står långt ifrån arbetsmarknaden och har svårigheter att erhålla arbete på grund av bland annat språksvårigheter och socialmedicinska orsaker. Som ett led i att bli självförsörjande erbjuds arbetsträning och arbetslivsinriktad rehabilitering vid Arbetsforum, förvaltningens egen verksamhet för arbetsträning. Antalet personer som har arbetsträning är 29 varav 50 procent är kvinnor.

För att bryta arbetslöshet erbjuder förvaltningen visstidsanställningar motsvarande 16 helårsplatser. En visstidsanställning pågår i 6 månader och kan förlängas i ytterligare 6 månader. Arbetsplatserna är i huvudsak inom äldreomsorgen och förskolan. Under 2015 anställdes 26 personer, 11 personer har avslutat sin anställning under året varav 8 personer har gått vidare till utbildning, 2 personer har börjat arbeta och en person har avslutat sin anställning av personliga skäl. I dag har 23 personer en visstidsanställning och 2 väntas bli anställda. Utöver dessa visstidsanställningar finansierar Jobbtorg 9 platser i så kallad Jobbstart som är en anställning på samma villkor som visstidsanställningarna.

I samverkan med utbildningsförvaltningen Svenska för invandrare (SFI), Jobbtorg och Arbetsförmedlingen pågår ett fördjupat arbete för att personer som har studerat vid SFI mer än 2 år och uppstår försörjningsstöd ska komma ut i arbete och bli självförsörjande. Ett pilotprojekt i samverkan har påbörjats och 16 personer som läst (SFI) mer än 2 år har erbjudits att delta. Målet är att deltagarna ska ha en konkret individuell plan som leder mot självförsörjning. Projektet ska finna nya samverkansformer mellan Försörjningsstödsenheten, SFI skolan, Jobbtorg Vällingby och Arbetsförmedlingen för att skapa effektiv samverkan och samordning av insatser och en ny arbetsmetod. Individerna ska ha heltidssysselsättning och relevanta insatser. Detta ska förkorta bidragstiden med försörjningsstöd samt inskrivningstiden i SFI-undervisning.

Samverkan med näringslivet

Näringslivsrådet har arrangerat en företagskväll. Trafikkontoret berättade om ett samverkansprojekt mellan trafikkontoret och Newsec kring upprustning av Vällingby centrum och stadsbyggnadskontoret redogjorde för nuvarande och planerade nybyggnationer. Ett 20-tal företagare samt Grimstaskolan deltog under kvällen. Företagarna framförde att det var värdefullt att ses och de kan ge förslag på innehåll på framtida företagskvällar. Höstens företagskväll kommer handla om trygghet i stadsdelsområdet och till mötet är bland annat polisen inbjuden. Planering pågår tillsammans med SBR (Stockholm Business Region) för att genomföra arrangemanget Lotsen bjuder in i Vällingby centrum. Lotsen bjuder in vänner till till medborgare som är intresserade av att starta eget företag.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En brukarundersökning genomförs för att ta reda på hur för försörjningsstödstagare upplever kontakten och tillgängligheten med förvaltningen.	2016-01-01	2016-09-30	
 I samarbete med Jobbtorg utvecklas metoder för uppföljning av personer som studerar vid SFI.	2016-01-01	2016-05-31	
 Inventering av angelägna frågor för det lokala näringslivet i samverkan med Hässelby-Vällingby företagarförening.	2016-01-01	2016-06-30	
 Näringslivsrådet bjuder in till två arrangemang.	2016-01-01	2016-06-30	
 Samverkansformer mellan försörjningsstödsenheten och utredningsenheten för barn och unga utvecklas för att uppnå en helhetssyn i arbetet med familjer med barn och unga.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Ungdomar erbjuds feriearbeten

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

85 % av enheterna tar emot feriearbetare. Antal ungdomar med funktionsnedsättning som erbjuds feriearbeten ökar. Andelen avhopp och sena återbud minskar jämfört med 2015.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Förvaltningen kommer att anställa ungefär 900 feriearbetare till sommaren 2016. Perioderna sträcker sig från vecka 24-32. Cirka 10 procent av feriearbetarna blir prioriterade av socialtjänsten. I år utgör en större del av dessa örönmärkta platser ungdomar med en funktionsnedsättning. Alla av förvaltningens enheter tar emot ferieungdomar förutom några enheter inom avdelningen Individ och Familj.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enheterna tar emot feriearbetare.	2016-01-01	2016-12-31	
 Förvaltningen erbjuder feriearbeten under sommarlov.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete (program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
 Utbildning erbjuds till feriearbetsplatser och handledare.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för alla kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året utom en och att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året. Indikatorn *Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar* bedöms uppnås delvis. Avvikelsen beskrivs under indikatorn nedan.

I föreliggande prognos redovisas ett prognostiserat resultat, efter pågående respektive planerade budgethållnings- respektive effektiviseringsåtgärder, i balans med budget efter resultatdispositioner. Förvaltningen följer den av nämnden i verksamhetsplanen beslutade åtgärdsplanen och arbetar med ytterligare åtgärder för att upprätthålla respektive nå budgetbalans totalt sett. Utfall för perioden januari-april, prognostiserat helårsresultat, verksamhetsspecifika nyckeltal samt de ytterligare åtgärder som planeras för att uppnå målet om en budget i balans redovisas under rubriken *Uppföljning av driftbudget* nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,97 %		100 %	100 %	Tertial 1 2016
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,2 %			99,9 %		100 %	100 %	Tertial 1 2016
Analys								
Prognostiserat resultat före resultatdispositioner är ett underskott om 2,8 mnkr vilket motsvarar prognostiserat användande av resultatfonder.								
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2016

Nämndmål:

Verksamheten är kostnadseffektiv och ger effekt för enskilda och invånare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det ekonomiska utfallet är i balans med budgeten. Svarefrekvensen i brukarundersökningar ökar jämfört med förra året. Andelen nöjda invånare, omsorgstagare, brukare, föräldrar till barn i förskolan och andra som kommer i kontakt med verksamheten ökar i jämförelse med förra året.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat och målen för indikatorerna bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan. Bedömningen görs att det ekonomiska resultatet vid årets slut är i balans efter åtgärder och resultatdispositioner.

Förvaltningen fördjupar arbetet med intern kontroll för att detta ska bli en integrerad del i det dagliga arbetet i hela verksamheten. I april gick samtliga nyckelfunktioner en utbildning för att öka kunskapen om syftet med intern kontroll och ge ökad förståelse för vad det innebär i praktiken. Uppföljning av 2015-års internkontroll pågår. Under maj fortsätter arbetet med att utveckla väsentlighets- och riskanalysen som ligger till grund för förvaltningens internkontrollplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enheternas stöd av de administrativa funktionerna följs upp.	2016-03-01	2016-10-31	
 Enhetschef ska öka kunskapen hos medarbetarna kring hur verksamheten finansieras.	2016-01-01	2016-06-30	
 Ett system för uppföljning av äldreomsorg som granskar kvalitet, har en stödjande roll och sprider goda exempel tas fram.	2016-01-01	2016-09-30	
 Nämndens nya system för internkontroll implementeras i verksamheten.	2016-01-01	2016-06-30	

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås delvis. Att nå målet för sjukfrånvaron är en utmaning. Förvaltningen arbetar för att främja ett demokratiskt stadsdelsområde och ett demokratiskt Stockholm både genom det dagliga arbetet och genom mer långsiktiga insatser. Hur arbetet har utförts beskrivs utförligt under respektive nämndmål som är kopplat till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att syliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Verksamheten har ett jämställdhetsperspektiv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Statistik från brukarundersökningar redovisas och analyseras uppdelat efter kön.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Förvaltningen arbetar med att ta fram statistik och nyckeltal uppdelat på kön. Arbetet med jämställdhetsintegrering fördjupas under våren genom att en enhetschef för försörjningsstödenheten och en central funktion påbörjar en längre utbildning i jämställdhetsintegrering. Parallellt med utbildningen startar jämställdhetsintegrering med försörjningsstödsenheten medarbetare som ett pilotprojekt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I dialog med besökare eller invånare tar verksamheten reda på, där det är möjligt, i vilken omfattning kvinnor och män respektive flickor och pojkar uttrycker sin mening om verksamhetens eller stadsdelens utveckling.	2016-01-01	2016-12-31	
 Resultat av brukarundersökningar redovisas och analyseras uppdelat efter kön.	2016-01-01	2016-12-31	
 Öka kunskapen om jämställdhet hos ledning och medarbetare.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

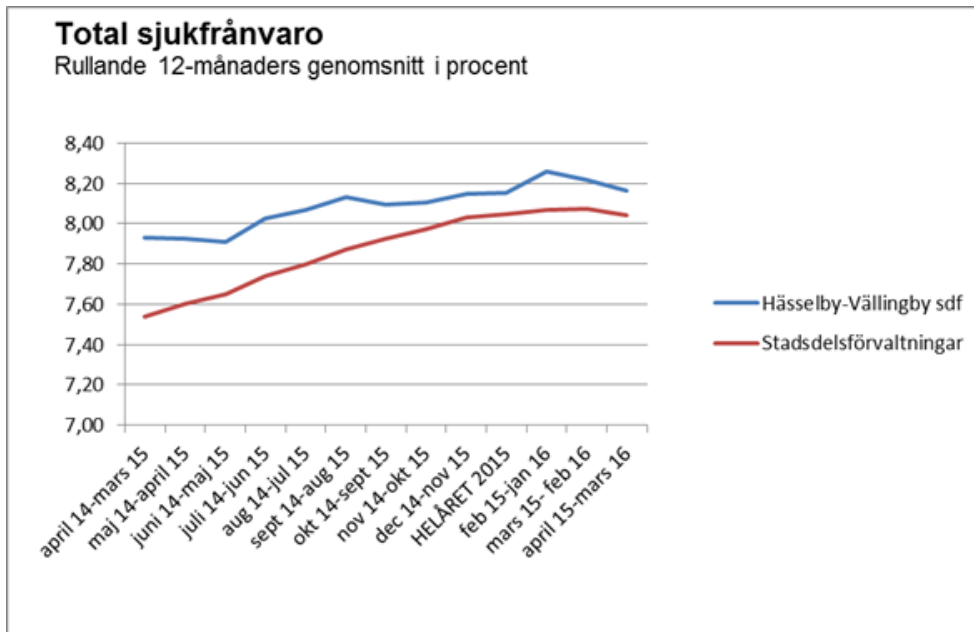
 Uppfylls delvis

Analys

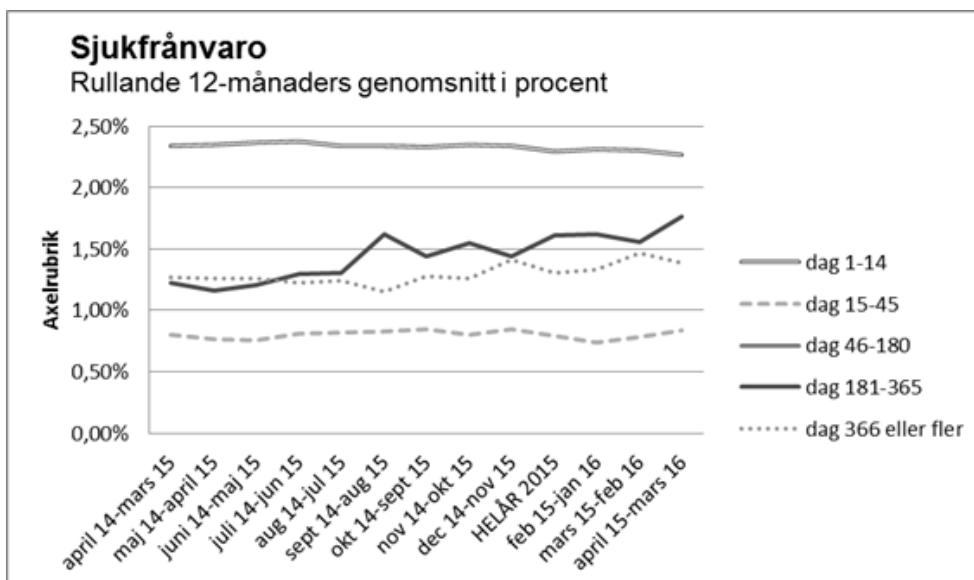
Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till delvis uppfyllelse av verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att alla mål för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året förutom en och att ett av två tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Målet för indikatorn *Sjukfrånvaro* nås endast delvis vid periodens uppföljning och prognosen är att årsmålet inte kommer att nås. Avvikelsen och arbetet för att motverka sjukfrånvaron beskrivs nedan.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron de senaste 12 månaderna uppgick i mars till 8,17 procent, jämfört med 8,15 procent för helåret 2015. Sedan januari har sjukfrånvaron minskat från 8,26 procent till 8,17 procent i mars. Den sedan 2013 pågående trenden av ökande sjukfrånvaro tycks ha avtagit men det är emellertid för tidigt att dra slutsatser om de senaste månadernas positiva utveckling utgör ett varaktigt trendbrott. Skillnaden mellan Hässelby-Vällingby och samtliga stadsdelsförvaltningar har under det senaste året minskat med 0,26 procentenheter.

Den ökade sjukfrånvaron under det senaste året kan i första hand härledas till dag 181-365 som har ökat med 0,54 procentenheter. Korttidsfrånvaron har under det senaste året varit stabil även om en viss minskning kan skönjas och uppgår i mars till 2,27 procent.

Under perioden 2012-2015 är det kvinnors sjukfrånvaro som har ökat mest bland förvaltningens anställda. År 2012 var sjukfrånvaron bland kvinnor 6,4 procent och bland män

3,3 procent. Detta kan jämföras med 2015 då sjukfrånvaron var 8,8 procent bland kvinnor och 3,7 procent bland män. De stora skillnaderna mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro kvarstår under inledningen av 2016. De stora skillnaderna återfinns i samtliga verksamhetsområden. Störst differens mellan kvinnor och mäns sjukfrånvaro är det inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg och minst är differensen inom medborgarservice och fritid.

Sjukfrånvaro uppdelat på kön			
Rullande 12-månadsgenomsnitt april 2015-mars 2016 i procent			
Verksamhetsområde	Totalt	Kvinnor	Män
Individ- och familjeomsorg	8,22	9,27	2,59
Förskola	8,84	9,02	3,36
Äldreomsorg	8,09	9,18	3,87
Funktionsnedsättning	8,36	9,83	3,2
Medborgarservice- och fritid	6,14	7,35	4,03
Hela förvaltningen	8,17	9,01	3,36

Trots att trenden av snabbt stigande sjukfrånvaro tycks ha avtagit bedömer förvaltningen att det är högst osäkert om målet för 2016 kommer att nås. Bedömningen är dock att de aktiviteter som har beslutats i verksamhetsplanen i kombination med de ytterligare insatser som görs för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet bör kunna bidra till en viss minskning av sjukfrånvaron under 2016.

Arbete för att motverka sjukfrånvaro, främja hälsa, en god arbetsmiljö och kontinuitet

Förvaltningen kommer genomföra förstärkta insatser vad gäller implementering och uppföljning för att beslutade aktiviteter och rutiner gällande sjukfrånvaro och arbetsmiljö ska få genomslag på alla enheter. Förvaltningen arbetar med utbildning och uppföljning av chefer kring sjukfrånvaro, rehabilitering och arbetsmiljöfrågor och kommer även se över rutiner och uppdatera stödmaterial för chefer. Bland annat genomförs i maj en genomgång för alla chefer om arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö.

De tidiga insatserna är särskilt viktiga för att förhindra längre sjukfrånvaro. Medarbetaren ska redan den första sjukdagen ha muntlig kontakt med sin chef. Om sjukskrivningen överskrider 15 dagar ska medarbetaren, där så är möjligt, bjudas in till arbetsplatsen till exempelvis APT eller en kaffestund. Chefen håller löpande kontakt med medarbetaren och ska senast efter en månad ta fram en plan för åtgärder på arbetsplatsen. För att fånga upp tidiga signaler kommer cheferna ta kontakt med HR-konsult i samband med upprepad korttidsfrånvaro vid mer än fyra tillfällen under ett halvår eller sex tillfällen under ett år, för att ta ställning till om samtal med medarbetare och ska hållas med chef tillsammans med HR-konsult eller tillsammans med företagshälsovården.

Vägledande för förvaltningens arbete är att främja ett hållbart och hälsosamt arbetsliv och öka personalkontinuiteten i verksamheterna. Inom hemtjänsten mäts personalkontinuiteten två gånger per år. Inom förskolan avser förvaltningen att i samverkan med de fackliga organisationerna under hösten mäta personalkontinuiteten och tiden i barngrupp vid två av förvaltningens förskoleenheter. En modell och tidplan för denna mätning håller på att tas fram. Ett arbete med att ytterligare stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår. Det handlar exempelvis om att tydliggöra ansvarsfördelning mellan enhetschefer och biträdande

enhetschefer avseende ekonomi-, verksamhets- och arbetsmiljöfrågor. Inom individ- och familjeomsorgen arbetar varje enhet med att genomföra riskbedömningar och ta fram handlingsplaner för hur ohälsa och olycksfall i arbetet kan förebyggas.

Kontinuitet - socialsekreterare och biståndshandläggare

Inom yrkeskategorierna socialsekreterare och biståndshandläggare är personalomsättningen hög och det är svårt att attrahera, rekrytera och behålla personal med rätt kompetens. Stockholms stads gemensamma handlingsplan för socialsekreterare och biståndshandläggare utgör grunden för förvaltningens arbete med att utveckla och förbättra arbetsvillkoren för medarbetarna. Förvaltningen har tillsatt en styrgrupp med stadsdelsdirektören och ett antal chefer för att under de kommande åren arbeta med utveckling av socialsekreterares och biståndsbedömares arbetssituation och utvecklingsmöjligheter. Till gruppen har en facklig referensgrupp kopplats.

Flera konkreta åtgärder har identifierats handlar bland annat om administrativt stöd och möjligheter till professionell utveckling i arbetet som socialsekreterare. För att överföra kompetens och kunskap mellan mer erfarna medarbetare och nyanställda arbetar många enheter med särskilt utsedda handledare eller mentorer.

För skapa bättre förutsättningar för ett nära och synligt ledarskap har förvaltningen vidare satsat på fler biträdande enhetschefer. Under 2016 pågår ett arbete med att tillvarata erfarenheter och tydliggöra rollfördelning mellan enhetschefer och biträdande enhetschefer för att den ökade chefstätheten ska ge avsedd effekt.

Ofrivillig deltid

Förvaltningen registrerar löpande önskemål om utökad sysselsättningsgrad. I december 2015 önskade 93 av 235 deltidsanställda medarbetare utökad sysselsättningsgrad. Av dessa utgör 77 personer vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorgen. Förvaltningen kommer att under hösten 2016 starta ett pilotprojekt på en av stadsdelens äldreomsorgsenheter för att finna modeller där den ofrivilliga deltiden kan minska samtidigt som bemanningen svarar upp mot brukarnas behov och sker inom givna ekonomiska ramar. Inom förskolan ska förvaltningen under året pröva möjligheten att erbjuda utökad sysselsättningsgrad till de medarbetare som önskar det.

För att öka personalkontinuiteten inom äldreomsorgen och minska andelen tid som utgörs av timavlönad personal strävar enheterna efter att i första hand erbjuda deltidsanställda medarbetare att arbeta fyllnadstid istället för att ta in timavlönade vikarier.

Gott exempel

Teambaserat arbetsätt

Beställarenheten äldreomsorg deltog i stadsdelens interna mässa för goda exempel. Där lyfte de fram sin organisationsförändring som innebär att de arbetar mer teambaserat. Syftet med teamen är att bilda mindre arbetsgrupper som ger medarbetarna större möjligheter att vara delaktiga. Enheten har fyra team med cirka sju medarbetare i varje team. Teamen är sammansatta med några mer erfarna handläggare och några nyanställda. Teamen träffas 15 minuter varje morgon för att stämma av hur alla har det, om alla i teamet är på plats, om de behöver fördela arbete mellan varandra eller ge varandra stöd. Teamen har också handledning kring teambuilding, processer och svåra samtal samt juridisk handledning. Efter organisationsförändring har enheten sett att AMI i medarbetarenkäten har ökat, att det

ekonomiskt underskott har minskat, att antalet sjukskrivningar har minskat, att medarbetartrivsel och delaktighet har ökat samt ökad struktur på arbetssätt, vidareutveckling av rutiner och metodutveckling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ex 				79		77	83	2016
Analys Stadens medarbetarenkät genomförs inte under 2016 vilket innebär att indikatorn inte får något utfall under året.								
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats 				79 %		100 %	100 %	2016
Analys Stadens medarbetarenkät genomförs inte under 2016 vilket innebär att indikatorn inte får något utfall under året.								
  Index Bra arbetsgivare 							fastställs 2016	2016
Analys Stadens medarbetarenkät genomförs inte under 2016 vilket innebär att indikatorn inte får något utfall under året. Förvaltningen uppmanas ändå av stadledningskontoret att sätta ett mål i tertialrapport 2.								
  Index Psykosocial arbetsmiljö 							fastställs 2016	2016
Analys Stadens medarbetarenkät genomförs inte under 2016 vilket innebär att indikatorn inte får något utfall under året. Förvaltningen uppmanas ändå av stadledningskontoret att sätta ett mål i tertialrapport 2.								
  Sjukfrånvaro 	8,2 %	3,3 %	9 %	8,2 %	8 %	7,5 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2016
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,3 %	1,7 %	2,4 %	2,3 %	2,3 %	2,3 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda fler personer med funktionsnedsättning anställning i staden	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska sträva efter hög personalkontinuitet i beviljade hemtjänstinsatser	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Förvaltningen har en hållbar och hälsosam arbetsmiljö där alla arbetar tillsammans för att nå verksamhetens mål

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Sjukfrånvarotalet minskar till 7,5 %. Alla enheter har en hälsoplan och arbetar utifrån årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Samverkan med de fackliga organisationerna fungerar väl.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås delvis under året. Bedömningen baseras på att det förväntade resultatet att sjukfrånvaron ska minska till 7,5 procent inte bedöms nås under året. Aktiviteterna genomförs dock enligt plan. Avvikelsen och det arbete som genomförs för att minska sjukfrånvaron beskrivs under kommunfullmäktiges mål 4.2. ovan.

Under det senaste halvåret tycks den snabba ökningen av sjukskrivningstalen ha dämpats något. Trots det är bedömningen att det är osäkert att årsmålet om 7,5 procent sjukfrånvaro kommer att nås. Förvaltningen bedömer ändå att det finns möjligheter att sjukfrånvaron minskar något för helåret 2016 jämfört med helåret 2015.

Inspektion av arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket genomförde under hösten 2015 en inspektion av socialsekreterarnas arbetsförhållanden. I inspektionsmeddelandet krävde arbetsmiljöverket svar på vilka åtgärder förvaltningen vidtagit inom följande områden:

- Fördelning av uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Rutiner för undersökning och bedömning av arbetsmiljön.
- Undersökning, riskbedömning och handlingsplan avseende socialsekreterarnas arbetsbelastning.
- Undersökning, riksbedömning och handlingsplan avseende hot och våld.

Förvaltningen har redovisat och påbörjat ett antal åtgärder och socialsekreterarnas arbetsförhållanden vad gäller arbetsbelastning, har särskilt undersökts genom en enkät. I enkäten framkommer att socialsekreterarna upplever en relativt hög arbetsbelastning, har många komplexa ärenden och upplever brist på tekniskt och administrativt stöd. Samtidigt framkommer synpunkter om att man upplever ett bra stöd från mentorer och chefer. Följande är exempel på åtgärder som har genomförts eller planeras att genomföras:

- Tydliggöra fördelning av ansvar gällande verksamhet, ekonomi och arbetsmiljö mellan enhetschefer och biträdande enhetschefer.
- Ökad chefstäthet för ett mer närvarande ledarskap.
- Uppföljning av frågor som rör arbetsmiljö och arbetsbelastning vid arbetsplatsträffar.
- Genomföra analys av risker för stressrelaterad ohälsa.
- Genomgång av rutiner rörande hot och våld i samband med förvaltningens chefsforum.
- Utbildning och genomgång om arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) för alla chefer.

Arbetet med att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och förbättra socialsekreterarnas arbetsmiljö fortsätter under hela 2016.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Alla enheter ska arbeta utifrån årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Alla enheter ska följa upp, uppdatera och arbeta utifrån sina hälsoplaner.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Alla enheter ska ha en hälsocoach som tillsammans med enhetschef planerar enhetens hälso- och friskvårdsarbete.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Alla enheter ska i samarbete med personalavdelningen följa upp sin handlingsplan för att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Alla enheter ska under året i mindre grupper vid arbetsplatsträff diskutera innebörd och uppföljning av målen i verksamhetsplanen.	2016-01-01	2016-12-31	
▶	Förvaltningen ska analysera och följa upp personalomsättningen.	2016-01-01	2016-12-31	
⏸	Förvaltningen ska undersöka möjligheten att kartlägga och följa personaltätheten inom Kommunals och Lärarförbundets avtalsområden.	2016-01-01	2016-12-31	
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen arbetar med att undersöka förutsättningarna för att kartlägga och följa upp personaltätheten inom äldreomsorgen. Personaltätheten i förskolan mäts tre gånger per år. I samband med tertialrapport 1 och 2 mäter förvaltningen själv. I samband med Verksamhetsberättelsen används de siffror som rapporteras till SCB den 15 oktober.</p>				

Nämndmål:

Medarbetare och chefer har rätt kompetens för uppdraget

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla enheter har kompetensförsörjningsplaner på såväl enhet som individnivå.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Förvaltningen ser stora utmaningar i att rekrytera till yrkeskategorier som förskollärare, sjuksköterskor, socialsekreterare och biståndshandläggare. För att attrahera, rekrytera men även behålla befintlig personal är det pågående arbetet som handlar om möjligheter till professionell utveckling i arbetet, administrativ avlastning och ett närvarande ledarskap viktiga. För att öka kompetensen hos rekryterande chefer har HR-staben gått igenom rekryteringsprocessen vid förvaltningens chefsforum och en utbildning i kompetensbaserad rekrytering genomförs innan sommaren. Förvaltningen planerar att under hösten starta upp en ny omgång av ledarutvecklingsprogrammet för chefer.

För att uppfylla nämndmålet ska varje enhet planera verksamheten utifrån egen kompetensförsörjningsplan och det pågår för närvarande ett arbete med att ta fram anvisningar för hur dessa ska utformas.

Inom individ- och familjeomsorgen och beställarenheterna för äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri pågår ett arbete i enlighet med stadens handlingsplan för socialsekreterare och biståndshandläggare vilket beskrivs under kommunfullmäktiges mål

4.2 ovan.

Inom förskolan består en viktig del av arbetet kring kompetensförsörjning av lyfta utbildningsnivån hos befintliga medarbetare. I syfte att öka andelen förskollärare i förskolan står arbetsgivaren för lön under utbildningstiden när barnskötare vidareutbildar sig till förskollärare. Detsamma gäller när barnskötare genomgår grundläggande utbildning och när personal i förskolan deltar i universitetskurser inom genus, antirasism och normkritisk pedagogik.

Inom äldreomsorgen pågår löpande kompetensutvecklingsinsatser inom språkutveckling med fokus på dokumentation. Undersköterskeutbildning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter ska planera verksamheten utifrån en egen kompetensförsörjningsplan.	2016-01-01	2016-12-31	
 Alla medarbetare ska ha en individuell kompetens- och utvecklingsplan.	2016-01-01	2016-12-31	
 Föreläsning om mänskliga rättigheter med fokus på genus och jämställdhet för medarbetare genomförs.	2016-01-01	2016-12-31	
 Kompetensutvecklingsinsatser inom språkutveckling med särskilt fokus på dokumentation ska erbjudas till medarbetare inom äldreomsorgen.	2016-01-01	2016-12-31	
 Kompetensutvecklingsinsatser ska erbjudas till medarbetare inom förskolan med fokus på språk, genus, mänskliga rättigheter, lika behandling, och demokrati.	2016-01-01	2016-12-31	
 Rekryterande chefer ska bjudas in till en insiktsföreläsning om att anställa personer med funktionsnedsättning (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylld helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målet för kommunfullmäktiges indikator bedöms nås under året och att det tillhörande nämndmålet bedöms nås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare/hyresgäster som inte upplever att de har blivit diskriminerade i kontakt med stadens verksamheter						100	öka	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fritidsledare ska erbjudas kompetensutveckling i genus, antirasism och mänskliga rättigheter	2016-01-01	2016-12-31	
  Kommunstyrelsen ska skyndsamt genomföra en översyn i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt Stockholms stadshus AB i syfte att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process, resursfördelning samt uppföljning för flyktingmottagandet.	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska inventera och succesivt avlägsna exkluderande design inom nämndens ansvarsområde	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden och Micasa AB göra en översyn av behovet och finansieringen av profilboende och intressentboende med olika typer av språklig och/eller kulturell inriktning samt hbtq-inriktning	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att utveckla hbtq-kompetensen inom skolan och förskolan i samråd med kommunstyrelsens kansli för mänskliga rättigheter samt stadsdelsnämnderna.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Verksamheten är fri från diskriminering

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen i brukarundersökningar som anger att de får ett gott bemötande ökar jämfört med förra året.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Förvaltningen har påbörjat en kartläggning av kompetensnivån kring jämlikhetsarbete, vilket omfattar arbetet för att främja alla människors lika rättigheter och motverka diskriminering. Kartläggningen ska ligga till grund för vidare kompetensutveckling. Parallellt med kompetenskartläggningen har förvaltningen påbörjat identifieringen av risker för diskriminering i verksamheten. I ett första steg förs en dialog med ett urval enhetschefer om risker för diskriminering i deras verksamhet. Resultatet av dialogerna beräknas vara klart i slutet av maj och kommer ligga till grund för det fortsatta arbetet för att motverka diskriminering.

Förvaltningen har arbetat systematiskt med insatser för att främja inkluderande miljöer på mötesplatserna. Under perioden har Grimstahörnan, Grimsta samverkat med Rädda Barnen kring mobbing inom idrotten och med Elektra kring deras arbete mot hedersrelaterat våld. Dessa samverkansformer har resulterat i workshops och föreläsningar för ungdomarna på Grimstahörnan. I samverkan med Svenska kyrkan har Vita Villan, Smedshagen genomfört en tjejgrupp i syfte att belysa unga tjejers rättigheter.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att skapa tjej- och killforum. Rekrytering och utbildning av unga ledare kommer ske maj 2016. De unga ledarna kommer ha i uppdrag att samordna tjej och killforum. Arbetet sker inom ramen för satsningen Ungas organisering. Ungas organisering beskrivs närmare under rubriken *Övrigt* nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen samverkar med funktionshindersrådet, pensionärsrådet och ungdomsforum i syfte att förebygga diskriminering och öka tillgängligheten (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
 Förvaltningen samverkar med rådet för mänskliga rättigheter för att få stöd i arbetet att främja mänskliga rättigheter.	2016-01-01	2016-12-31	
 Med stöd av förvaltningens centrala administration identifierar enheterna risker för diskriminering i den egna verksamheten.	2016-02-01	2016-09-30	
 Stadsdelens mötesplatser uppmärksammar mänskliga rättigheter, antirasism och feminism.	2016-01-01	2016-12-31	
 Öka ledningens och medarbetares kunskap och medvetenhet om mänskliga rättigheter och olika gruppers villkor utifrån diskrimineringsgrunderna.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan och att målet för tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska skapa fler träffpunkter för unga. Särskilt fokus ska riktas mot flickor och hbtq-personer	2016-01-01	2016-12-31	
  Utbildningsnämnden, kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska i samarbete ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga har möjlighet att uttrycka sin mening

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och unga ges möjlighet att uttrycka sin mening i frågor som berör dem.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

Implementering av socialförvaltningens stödmaterial för att göra barnkonsekvensanalyser i utredning om ekonomiskt bistånd har påbörjats.

I takt med att antalet besökare på fritidsgårdar har ökat har behovet av riktade verksamheter för tjejer ökat. Förvaltningen har därför fört dialog med fritidsgårdarna för att kunna möta behovet om särskilda aktiviteter för tjejer. Vita Villan, Grimsta hörnan och Bibblerian har påbörjat verksamheter enbart för tjejer.

Arbetet med normer och mänskliga rättigheter kommer utvecklas vidare genom samarbetet med Kansliet för mänskliga rättigheter och demokratiutveckling.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till att uppnå verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att tillhörande aktivitet genomförs enligt plan. Indikatorn som avser antalet personer som utsatts för våld i nära relation och som är kända av socialtjänsten är svår att uppskatta. I förvaltningens beräkning ingår personer inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, funktionshinder och socialpsykiatri.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				245 st		200 st	tas fram av nämnden	2016

Nämndmål:

Enskilda får stöd till ett liv utan våld i nära relation.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer som utsatts för våld i en nära relation samt våldsutövare är nöjda med det stöd de fått. Familjer som fått stöd uppger att våldet har minskat eller upphört.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och på att den tillhörande aktiviteten har genomförts enligt plan.

För att öka kunskapen hos förvaltningens personal och samverkanspartners i att tidigt upptäcka våld i nära relationer har en årsplan för information och utbildning tagits fram.

Under årets första månader har personal inom vuxnenheten och äldreomsorgens beställarenhet utbildats och haft workshop kring att upptäcka våld och hur våldsutsatta och våldsutövare kan få stöd.

Under året har 39 våldsutsatta kvinnor haft kontakt med relationsvårdsteamet för information och stödjande samtal 1-5 gånger och varit nöjda med detta stöd och har inte önskat ytterligare kontakt. 30 våldsutövare, samtliga män, har kontaktats med erbjudande om stödsamtal 1-5 gånger för att förändra sitt våldsbeteende. Flertalet har efter ett eller flera samtal varit nöjda med kontakten och inte önskat ytterligare kontakt med förvaltningen. I arbetet med våldsutsatta och våldsutövare erbjuds information och stödjande samtal upp till 5 gånger utan krav på att utredning inleds. Det är många gånger svårt att nå våldsutövarna och motivera dem att ta emot stöd för att förändra sitt beteende. Förvaltningen kommer att utveckla arbetssätten för att på ett bättre sätt nå våldsutövarna.

Utöver information och stödjande samtal har utredning inletts avseende 18 personer som utsatts för våld och som varit i behov av mer insatser, varav en är man. Två utredningar har inletts avseende våldsutövare och båda är män. Antalet inledda utredningar är på samma nivå som under motsvarande period 2015.

Under året har 12 kvinnor, med totalt 12 barn, varit i behov av akut skydd och placerade på externa kvinnojourer. Därutöver har 13 kvinnor med totalt 16 barn varit placerade i förvaltningens egna lägenheter för skyddade boenden. Under året har flera kvinnor i förvaltningens egna lägenheter gått vidare till andra boenden på egen hand och placeringstiden i skyddat boende har kunnat kortas ner. Ett fåtal kvinnor har åtgått till våldsutövaren efter en tid i skyddat boende. Förvaltningen har i stor utsträckning kunnat tillgodose behovet av skyddat boende i förvaltningens egna lägenheter och inte behövt köpa så många platser i externt skyddade boenden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En årsplan för information och utbildning till personal, myndigheter och samverkanspartner tas fram.	2016-01-01	2016-03-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				75 %		85 %	tas fram av nämnden	2016
  Andel personal med grundutbildning inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning						75	Fastställt 2016	2016
Analys Mätmetod saknas och presenteras av stadsledningskontoret under hösten.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		91 %	88%	2016
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				72 %		74 %	76 %	2016
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inre och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				65 %		67 %	tas fram av nämnden	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer som upplever att de varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplaner						85	Faststälts 2016	2016
Analys								
Mätmetod saknas och presenteras av stadsledningskontoret under hösten.								
 Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		89 %	tas fram av nämnden	2016
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		90 %	90 %	2016
 Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		89 %	89 %	2016
 Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				92 %		89 %	89 %	2016
 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		89 %	89 %	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska bygga bort enkelt avhjälpna hinder	2016-01-01	2016-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden och socialnämnden göra en översyn av behovet av äldreboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Enskilda i kontakt med förvaltningen får tillgänglig, tillräcklig och tydlig information

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

De målgrupper som tar del av verksamheten uppger att de får tillräcklig och tydlig information. Andelen i brukarundersökningar som uppger att de får ett gott bemötande ökar jämfört med förra året.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Under två dagar i februari genomförde förvaltningen en intern mäsas för goda exempel. På mässan visade 15 verksamheter upp exempel på hur de framgångsrikt arbetat kring bland annat bemötande, delaktighet, arbetsmiljö och samverkan. Samtidigt fick medarbetare möjlighet att lyssna till någon av åtta olika föreläsningar på samma teman. Mässan gav medarbetare inspiration och möjlighet att nätverka och lära av varandra. Uppskattningsvis besöktes mässan av cirka 700 personer och responsen från medarbetare har varit mycket positiv.

En samarbetsyta som samlar förvaltningens informationsmaterial är under uppbyggnad. Den öppna samarbetsytan gör det möjligt för chefer och medarbetare att enkelt hitta aktuellt informationsmaterial från andra verksamheter, något som har efterfrågats. Förvaltningen kan på detta sätt lättare säkerställa att informationen i bland annat foldrar är aktuell, enkel att förstå och har en tydlig avsändare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter håller information på webb och intranät uppdaterad och tillgänglig (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-06-30	
 Enhetschefer får möjlighet att delta i korta seminarier och workshops på olika teman som bland annat rör kommunikation.	2016-01-01	2016-12-31	
 Förvaltningen anordnar en intern mäsas för att sprida goda exempel mellan verksamheter.	2016-01-01	2016-06-30	
 Förvaltningen ser över hur de övergripande kommunikationskanalerna används och hur de kan utvecklas.	2016-01-01	2016-12-31	
 Förvaltningens sidor på Jämför service för t.ex. förskolor, medborgarkontor och parklekar kompletteras med bildsymboler som visar om lokalerna är tillgänglighetsanpassade (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-03-31	
 Kommunikationsfunktionen tar i samarbete med enheter fram nya rutiner för att följa upp informations- och kommunikationsinsatser.	2016-01-01	2016-06-30	

Nämndmål:

Enskilda på grupp- och servicebostad, daglig verksamhet och korttidsboende är nöjda med sin insats

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Resultatet i brukarundersökningen på frågan avseende om hur nöjda de är ska öka i jämförelse med föregående år.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året. Den tillhörande aktiviteten om att *Enskilda med funktionsnedsättning genom samverkan får sysselsättning är* försenad men förväntas bli klar under hösten. Avvikelsen kommenteras närmare under aktiviteten.

Enheterna har analyserat resultatet av 2015 års brukarundersökning och utifrån det upprättat handlingsplaner för hur de ska arbeta vidare. Av handlingsplanen framgår bland annat att brukarens delaktighet och självbestämmande samt dialog mellan brukare och personal behöver utvecklas. Exempel på hur brukares delaktighet har lett till flera genomförda aktiviteter beskrivs under nämndmålet *Enskilda på grupp- och servicebostäder, korttidsboende och daglig verksamhet är delaktiga och kan påverka insatsens utformning* under kommunfullmäktiges mål 4.7 nedan.

Den 1 april övergick Backlura gruppboende i kommunal regi. Arbetet med verksamhetsövergången har fungerat bra. På Backlura gruppboende bor nio personer med funktionsnedsättning. Enheten har ett 20-tal medarbetare. Samtliga följde med vid verksamhetsövergången, vilket är positivt då det blir en kontinuitet för de boende som känner igen och är vana vid personalen.

Förvaltningen arbetar nu med de verksamhetsövergångar som kommer ske den 1 december. Verksamheterna som övergår i kommunal regi är de dagliga verksamheterna Astrakan och Praktikcentrum samt grupp- och servicebostäderna Råcksta, Nälsta och Svärdsblomma. Enheterna har informerats och förvaltningen följer planeringen för verksamhetsövergången.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enskilda med funktionsnedsättning får meningsfulla arbeten genom samverkan med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Jobbtorg och kommunala arbetsgivare.	2016-01-01	2016-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen har ännu i år inte haft något samverkansmöte med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, jobbtorg eller kommunala arbetsgivare för att enskilda med funktionsnedsättning ska få meningsfulla arbeten. Samverkansmöten genomförs under hösten.			

Nämndmål:

Invånarna upplever att inne- och utemiljö är tillgänglig

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Tillgängligheten till förvaltningens lekplatser, parker och badplatser ökar. Fler av förvaltningens lokaler är tillgänglighetsanpassade i högre grad. Resultatet i brukarenkäten förbättras på frågan om hur brukarna upplever stadens inne och utemiljö (65).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Parkdriftsentreprenaden har fungerat väl under årets början. I stadsmiljön inventeras löpande behovet av tillgänglighetshöjande åtgärder. Dessutom får förvaltningen in synpunkter på tillgänglighet från invånarna. Där det är möjligt åtgärdas bristerna omgående. Säsongen då nyttjandet av strandbad och parker är som störst kommer nu och arbetet med städning efter vintern och förberedelse inför sommaren pågår. Sandsopning av gång och cykelvägar ska vara klart senast 1 maj.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Belysningen på lekplatser uppgraderas (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Dörrautomatik installeras på dörrar i offentliga lokaler (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Förbättra tillgängligheten till förvaltningens reception (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Hänvisningsskyltning på Hässelby torg (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Kontorsbelysningen uppgraderas i förvaltningshuset (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Kontrasterande färg på första och sista trappsteg i trapphus appliceras (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Möbleringen i förvaltningens reception uppdateras och tillgängliggörs (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Ramper installeras till utvalda entréer (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	
	Skyltning på lekplatser med namn och information om felanmälan (Program för delaktighet).	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningens arbete med att ta fram ett lokalt utvecklingsprogram i enlighet med stadens

riktlinjer pågår. I programmet ska förvaltningen identifiera och arbeta med lokala utvecklingsområden med målet att nå Vision 2040 - en stad för alla. De geografiska och tematiska områden förvaltningen har identifierat som prioriterade beskrivs under rubriken *Övrigt* nedan.

I samband med avstämningsärendet tilldelades 6,5 mnkr till demokratiutvecklingsarbete. Utöver dessa medel omfördelades 2,7 mnkr från andra verksamhetsområden så att demokratiutvecklingsarbetet under 2016 sammanlagt har en budget om 9,2 mnkr. Dessa medel finansierar medborgarkontoret/Bibblerian i Hässelby gård (2,8 mnkr), Grimstahörnan (0,5 mnkr), Vita Villan (0,4 mnkr) och medborgarvärdarna (3,0 mnkr). Dessutom finansieras demokratirådet (0,1 mnkr), utökade öppettider vid mötesplatsen Växthuset (0,2 mnkr), demokratifortbildning (0,5 mnkr), medborgardialoger (0,5 mnkr) samt arbetet med lokal utvecklingsplan (0,7 mnkr) och andra demokratifrämjande åtgärder (0,5 mnkr).

Gott exempel

Önskemål om träffpunkt resulterade i lördagsträffar

Ett gott exempel på hur brukarna vid förvaltningens grupp- och servicebostäder har varit delaktiga och påverkat sin vardag har sitt ursprung från att många har uttryckt önskemål om en mötesplats. Detta har resulterat i att brukare i grupp- och servicebostäder träffas i förvaltningens befintliga mötesplats Vita villan i Hässelby. Träffarna sker varje lördag med social samvaro mellan brukare från olika gruppboenden och personal. På valborgsmässoafton grillade och lagade brukare och personal mat tillsammans. Anhöriga bjuds in. Brukarna har haft önskemål om karaoke, detta har lett till att en av brukarna på en gruppboestad har fått ansvar för att köpa in karaokeutrustning. Lördagsträffarna i Vita villan har också bidragit till att personal från olika enheter har lärt känna varandra.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare med boendestöd som anser att de har inflytande över det stöd de får av sina boendestödjare.						85 %	fastställdes 2016	2016
  Andel brukare på stadens gruppboenden som anser att de har inflytande över det stöd de får.						75 %	fastställdes 2016	2016
  Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som anser att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten						82 %	82%	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel äldre med hemtjänst som anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras						86 %	86%	2016

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna initiera en satsning för att stärka ungas organisering och öka kunskaperna om mänskliga rättigheter.	2016-01-01	2016-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur det civila samhället kan stärkas, med särskilt fokus på ytterstaden och kvinnors organisering, samt bidra till att förutsättningar skapas för att det civila samhället kan göras delaktigt i stadens utveckling, i enlighet med det arbete som pågår inom ramen för den sociala hållbarhetskommissionen	2016-01-01	2016-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utarbeta lokala utvecklingsprogram i samverkan med invånare och i samarbete med stadens övriga nämnder och styrelser	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Enskilda har inflytande på verksamhetens innehåll

 Uppfylls helt

Beskrivning

Känslan av samhörighet och möjligheter till delaktighet och inflytande i samhället är grundläggande för människors välbefinnande. Förvaltningen ska stärka enskildas möjlighet till inflytande och delaktighet i den egna insatsen och i verksamhetens utveckling. Enskilda ska ges möjlighet att uttrycka sina synpunkter och de ska informeras om sina rättigheter.

Förväntat resultat

Målen för indikatorerna tillhörande kommunfullmäktiges mål 4.7 nås. Resultatet på frågan avseende delaktighet i brukarundersökningen inom funktionsnedsättning ökar i jämförelse med föregående år.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och på att aktiviteterna genomförs enligt plan.

De enheter inom avdelningen för utförare funktionsnedsättning där brukarundersökning har genomförts har tagit fram åtgärdsplaner utifrån resultatet. Åtgärdsplanerna redovisades för nämnden under våren. Av handlingsplanen framgår bland annat att brukarens delaktighet och självbestämmande samt dialog mellan brukare och personal behöver utvecklas. Detta arbetar

gruppbestäderna nu vidare med, bland annat i forum som husmöten där brukare och personal samtalar om brukarnas önskemål om aktiviteter med mera.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Enheterna utvecklar sina verksamheter efter de analyser de gjort av resultaten i brukarundersökningarna och andra synpunkter från brukarna.	2016-01-01	2016-03-31	
▶	Verksamheten fortsätter arbetet med inriktning på att stärka målgruppens delaktighet.	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Beställarenheten funktionsnedsättning har under perioden fortsatt att informera och vägleda brukarna genom att erbjuda studiebesök på daglig verksamhet eller boende.				
▶	Återkommande gruppaktiviteter på stadsdelens mötesplatser skapas riktade till olika målgrupper som ska leda till ökat engagemang och delaktighet.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Enskilda på grupp- och servicebostäder, korttidsboende och daglig verksamhet är delaktiga och kan påverka insatsens utformning

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Enskildas upplevelse av delaktighet och/eller inflytande ökar jämfört med förra året. Resultatet på frågan avseende delaktighet i brukarundersökningen inom funktionsnedsättning ökar i jämförelse med föregående år.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och på att tillhörande aktivitet genomförs enligt plan.

Av den individuella genomförandeplanen framgår hur den enskilde vill ha sin hjälp. Medarbetare inom grupp- och servicebostäder i stadsdelsområdet har genomgått utbildning i social dokumentation under februari och mars för att vidareutveckla sin kompetens kring dokumentation.

På grupp- och servicebostäderna hålls regelbundna husmöten där brukarna tillsammans med personal kommer till tals och framför sina synpunkter, förslag på förbättringsåtgärder och planerar för aktiviteter. Vid mötena för brukarna protokoll och kommer med förslag på aktiviteter de önskar eller tar upp andra frågor. Stödperson har kontinuerligt enskilda samtal med brukarna där det fångas upp synpunkter. Ett exempel som framkommit vid ett husmöte är önskemål om sommaraktiviteter. Utifrån önskemålen har det nu bestämts att brukare och personal åker på Ålandskryssning tillsammans. Ett annat exempel där brukarnas önskemål har tagits tillvara är att flera grupp- och servicebostäder inom förvaltningen kommer att gå på repetitionsföreställningen av Eurovision Song Contest i Globen.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Beställarenheten följer upp att genomförandeplanerna motsvarar beställda insatser.	2016-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Invånarna har inflytande i stadsdelsområdets utveckling

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förtroendet för förvaltningen ökar jämfört med förra året. Andelen medborgarförslag ökar jämfört med 2015 (november 38 st).

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden, på att förväntat resultat bedöms nås under året och på att aktiviteterna genomförs enligt plan.

Etableringen av mötesplatserna i Smedshagen, Hässelby Gård och Grimsta har möjliggjort en naturlig plattform för dialog och kommunikation mellan förvaltningen och invånarna. Under perioden har mötesplatserna använts för öppna och slutna aktiviteter, föreläsningar, workshops, dialog med politiker och även som kriscenter.

Biblerian i Hässelby gård har ett högt antal besökare och antal behandlade ärenden har ökat med 73 procent i jämförelse med samma period föregående år, vilket motsvarar en ökning med 460 ärenden. Medborgarvårdarna når en större grupp invånare än tidigare år och har under perioden arbetat proaktivt med att hänvisa invånare till olika instanser bland annat nätbaserade servicetjänster, nämndmöten, mötesplatser och fritidsgårdar.

Förvaltningens nya demokratiråd har bildats med representanter från flera föreningar verksamma i stadsdelsområdet, politiker från nämnden och förvaltningens stadsdelsdirektör. Rådet ska diskutera demokratifrågor och vara referensgrupp för förvaltningens arbete med det lokala utvecklingsprogrammet. Det första mötet är planerat att genomföras innan sommaren.

Förvaltningen kommer att ta initiativ till att genomföra en föreningsmessa under hösten 2016.

Under perioden har förvaltningens arbete med ungas organisering intensifierats.

Förvaltningen har bland annat påbörjat samarbete med Rädda Barnen, fritidsgårdar och Grimstahörnan, Rekrytering av ideella unga ledare har initierats och de kommer att utbildas i ledarskap juni 2016. Förvaltningen har i samverkan med stadsledningskontoret påbörjat rekrytering av projektledare. Projektledarens roll blir att i samråd med berörda skapa en plattform där barn och unga kan driva sina intressefrågor. Finansiering och arbetsgivaransvaret för projektledaren ansvarar stadsledningskontoret för. Satsningen Ungas organisering beskrivs närmare under rubriken *Övrigt* nedan.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Dialogen med stadsdelens ungdomar skall stärkas genom utveckling av formen för ungdomsforum.	2016-01-01	2016-12-31	
	Ett utvecklingsprogram som beskriver lokala utvecklingsområden, för att uppnå vision 2040 - en stad för alla, tas fram.	2016-01-01	2016-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen i samverkan med föreningslivet anordnar en föreningsmessa där civilsamhället med både föreningsliv och sociala nätverk ges tillfälle att medverka.	2016-03-01	2016-11-30	
 Förvaltningen inrättar ett demokratiråd.	2016-01-01	2016-06-30	
 Förvaltningen ska öka medborgarnas kunskap om möjligheten att påverka stadsdelens utveckling.	2016-01-01	2016-12-31	
 I samarbete med Sveriges ungdomsråd arbeta vidare med att engagera unga i samhällsfrågor via vårt lokala ungdomsråd.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen följer verksamhetsplanen och bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elektroniska inköp							Tas fram av nämnden	Tertial 1 2016
Analys								
Förvaltningen gick i driftstart med el-handel 2 maj i år. Förvaltningen avvaktar därför med att sätta ett årsmål för indikatorn till tertialrapport 2.								

Nämndmål:

Vid upphandling ställs tydliga krav på kvalitet och socialt ansvarstagande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen elektroniska inköp ökar. Stadens nya program för inköp och upphandling med klausul för antidiskriminering och meddelarfrihet är implementerad

Analys

Förvaltningen bedömer att målet nås under året. Bedömningen baseras på resultatet av det arbete som utförts under perioden och på att förväntat resultat bedöms nås under året.

I mars beslutade stadsdelsnämnden att förlänga avtalet med Nordlandia Care avseende driften av Hässelgårdens vård- och omsorgsboende till den 31 januari 2021. I april beslutade nämnden att förlänga avtalet med Fritid Stockholm AB avseende driften av fritidsgårdarna till den 31 juli 2018 och med Attendo avseende driften av Rosenbackens gruppbostad respektive Eklövets gruppbostad till den 28 februari 2019. Samtliga verksamheter har vid uppföljning

visat sig ha en verksamhet enligt kravspecifikation, förfrågningsunderlag och avtal.

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Uppföljning av driftbudget

I föreliggande prognos redovisas ett prognostiserat resultat, efter pågående respektive planerade budgethållnings- respektive effektiviseringsåtgärder, i balans med budget efter resultatdispositioner. Förvaltningen följer den av nämnden i verksamhetsplanen beslutade åtgärdsplanen och arbetar med ytterligare åtgärder för att upprätthålla respektive nå budgetbalans totalt sett.

Verksamhetsspecifika budgethållningsåtgärder redovisas under respektive delavsnitt. Utöver dessa arbetar samtliga enheter med generella effektiviseringsåtgärder för att säkerställa budgetbalans för förvaltningen. Prognosen baseras på bokföring januari-april samt beräknade belopp för återstående del av året.

Nedan följer en tabell som visar den sammanlagda prognosen och därefter kommenteras och analyseras prognostiserat utfall per verksamhetsområde med tillhörande nyckeltal.

Prognos per april 2016 (mnkr, netto)	Justerad budget	Bokfört	Prognos före åtg.	Åtgärder	Prognos efter åtg.	Avvikelse april
Nämnd- och förvaltningsadministration	52,9	11,9	49,9	0,0	49,9	3,0
Individ- och familjeomsorg	199,5	87,4	222,8	-4,8	218,0	-18,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>50,7</i>	<i>15,8</i>	<i>49,5</i>	<i>0,0</i>	<i>49,5</i>	<i>1,2</i>
Stadsmiljö, inkl avskrivningar & räntor	24,5	7,8	24,5	0,0	24,5	0,0
<i>varav avskrivningar och internränta</i>	<i>6,3</i>	<i>1,9</i>	<i>6,3</i>	<i>0,0</i>	<i>6,3</i>	<i>0,0</i>
Förskoleverksamhet	377,3	109,7	364,3	0,0	364,3	13,0
Äldreomsorg	594,2	185,6	607,5	-10,3	597,2	-3,0
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	336,2	106,9	349,2	-9,0	340,2	-4,0
Kultur- och föreningsverksamhet	29,8	6,4	28,6	0,0	28,6	1,2
Arbetsmarknadsåtgärder	23,1	4,6	22,6	0,0	22,6	0,5
Ekonomiskt bistånd	126,4	40,4	123,9	-2,5	121,4	5,0
<i>varav handläggning</i>	<i>32,9</i>	<i>11,8</i>	<i>32,9</i>	<i>0,0</i>	<i>32,9</i>	<i>0,0</i>
Övrig verksamhet	9,2	0,0	9,2	0,0	9,2	0,0
Total drift	1 773,1	560,7	1 802,5	-26,6	1 775,9	-2,8
Resultatenheternas överskott från 2015						30,4
Resultatenheternas överskott till 2017						-27,6
Totalt efter resultatöverföringar						0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Nämnd- och förvaltningsadministration prognostiseras ge ett överskott om 3,0 mnkr till följd av effektiviseringsåtgärder, senarelagd rekrytering samt restriktivitet avseende inköp.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar sammantaget ett underskott om 18,5 mnkr efter åtgärder.

Socialpsykiatri prognostiserar ett överskott om 1,2 mnkr efter effektiviseringsåtgärder. Förvaltningen fortsätter arbetet med beslutade budgethållningsåtgärder. Därutöver planeras en ytterligare åtgärd i form av att placera från stödboende till försöks-/träningsslägenhet.

Socialpsykiatri utförare prognostiserar ett utfall i balans med budget.

Socialpsykiatri

Insats (antal)	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
Gruppboende	27	31	31
HVB	16,6	9	11,5
Stödboende	24	18	17,8
Boendestöd nivå 1 antal personer	108	86	83
Boendestöd nivå 2 antal personer	51	36	38
Boendestöd nivå 3 antal personer	5	4	4,3

Vuxenheten prognostiserar ett resultat i balans med budget efter åtgärder. Underskottet före åtgärder beror primärt på kostnader avseende hyresskulder för enstaka personer i försöks- och träningsslägenheter samt ökade dygnspriser för stödboende.

Åtgärder som planeras är:

- Mer aktiv öppenvård för att minska antalet placeringar.
- Genomgång av ärenden med hyresskulder i samverkan med den enskilde för att undvika att nya hyresskulder uppstår.
- Utvecklad samverkan med landstinget samt jobbtorg för att motivera fler till egen försörjning.

Vuxen

Insats (antal)	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
Hem för vård och boende, HVB 1311	3	3,6	4
LVM och § 12-placeringar	2	0	0,8
Stödboende	14	19	20,4
Försöks- tränings- och jourlägenheter		-	-
redovisas i T1, T2 och bokslut	201	176	-

Barn och ungdom prognostiserar ett underskott om 20,8 mnkr före åtgärder och 16,0 mnkr efter åtgärder. Underskottet beror primärt på ökade kostnader för placering av barn och ungdomar samt kostnader för inhyrda konsulter då det varit fortsatt svårt att rekrytera erfarna socialsekreterare i den omfattning som behövs.

Åtgärder som planeras är:

- Utveckling av aktiv öppenvård genom dialog mellan utrednings- respektive familjestödsenheten.
- Effektivare samverkan mellan utrednings- respektive familjestödsenheten för att korta ner pågående placeringar.
- Pröva nya arbetssätt vid rekrytering av socialsekreterare för att säkerställa behovet av socialsekreterare.
- Förbättrat introduktionsprogram för nyanställda socialsekreterare.
- Se över de administrativa resurserna för att stärka det administrativa stödet till socialsekreterarna.
- Kraftigt minska antalet inhyrda konsulter.

Ensamkommande flyktingbarn

Barn- och ungdomsenheten handlägger placeringar för 230 ensamkommande flyktingbarn till en placeringskostnad av ca 104 mnkr vilket inte fullt ut täcks av statsbidrag från Migrationsverket. Ca 65 % av placeringarna är boende på jourhem och ca 30 % på HVB, resterande bor på stödboende och familjehem.

Det har nyligen kommit till förvaltningens kännedom att reglerna för momscompensation avseende ensamkommande flyktingbarn som bor på HVB inte gäller vilket får konsekvensen att kostnaderna för dessa placeringar ökar för förvaltningen och i förlängningen kan leda till att statsbidraget från Migrationsverket inte räcker för att täcka den faktiska kostnaden. Ytterligare en ny förändring är att Migrationsverket endast ersätter stödboendeplaceringar med 1000 kr per dygn vilket är betydligt mindre än den faktiska kostnaden. Till följd av detta har förvaltningen börjat omförhandla dygnskostnaden för stödboende.

Statsbidraget som ska täcka handläggningskostnaden gällande ensamkommande flyktingbarn är otillräckligt då det betalas i form av engångsbelopp första året då barnet anvisats till stadsdelsområdet men då kontakt- och uppföljningsansvaret kan kvarstå i flera år. Förvaltningen konstaterar att redan avseende innevarande år kommer statsbidraget avseende handläggning inte att täcka årets faktiska kostnader.

Förvaltningen prognostiserar att den faktiska placeringskostnaden gällande ensamkommande flyktingbarn medför ett underskott om 1,8 mnkr och att den faktiska kostnaden avseende handläggning av dessa ärenden medför ett underskott om 1,6 mnkr. Ytterligare en kostnadsdrivande effekt som de ensamkommande flyktingbarnen medför är ökade kostnader för fritidsgårdar och medborgarkontor då det varit nödvändigt att öka bemanningen vid dessa verksamheter.

Barn och ungdom

Antal helårsplatser	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
§ 12 Hem	1	2	2
HVB-hem	8	7	9,8
Stödboende	1,6	6	5,1
Jourhem	23	30	29,6
Ensamkommande flyktingbarn	-	230	226

Stadsmiljö inklusive avskrivningar och internränta

Stadsmiljö inklusive avskrivningar och internränta prognostiserar ett resultat i balans med budget. Under perioden januari-april har förvaltningen haft extrakostnader på grund av städning och sanering vid boplatser om ca 0,2 mnkr.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar ett överskott om 13,8 mnkr efter resultatdispositioner. Detta givet antagandet att antalet inskrivna barn under sommarmånaderna håller sig på samma nivå som föregående år samt att antalet inskrivna barn ökar under senare delen av året. Överskottet beror primärt på lägre lokalkostnader, bland annat på grund av framflyttade startdatum för nyproducerade förskolor. Förskolans resultatenheter prognostiseras nyttja 0,8 mnkr av tillgängliga fondmedel för särskilda satsningar. Barnomsorgsgarantin uppnås.

Förskoleverksamhet

Antal inskrivna barn	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
1-3 år fsk	971	1 041	997
4-5 år fsk	1634	1 616	1 609
1-3 år fdh	0	0	0
4-5 år fdh	0	0	0
Allmän fsk	14	15	15
Totalt	2619	2 672	2 621
Inskrivningsgrad	2016		
Barn 1-5 år	89%		

Äldreomsorg

Äldreomsorgen prognostiserar ett underskott före åtgärder och efter resultatdispositioner om 11,3 mnkr samt 1,0 mnkr efter åtgärder och resultatdispositioner. Underskottet hänförs till huvudsakligen till beställarenheten. Antalet ansökningar om korttidsboende och vård- och omsorgsboende har minskat något jämfört med samma period 2015. Däremot har antalet boende vid vård- och omsorgsboenden inte minskat i den takt som befolkningsprognosen gör gällande. Genom ärendedragningar av alla ansökningar om vård- och omsorgsboende tillsammans med enhetschef och biträdande enhetschef säkerställs att rätt insats beviljas till rätt person. För att säkerställa att rätt insats beviljas börjar omsättningen på vård- och omsorgsboenden att följas under våren. Ledningsfunktionen inom beställarenheten är förstärkt med ytterligare en biträdande enhetschef.

Förvaltningen följer varje vecka upp pågående åtgärder. Det är ännu för tidigt att se några tydliga effekter av beslutade budgethållningsåtgärder och analys genomförs fortlöpande. Fortsatta åtgärder består bland annat av:

- Fortsatt tät uppföljning avseende insatserna hemtjänst och servicehus.
- Kartläggning och analys av omsättningen av boende på vård- och omsorgsboenden.
- Utvecklad samverkan med utförare inom hemtjänst och korttidsboende samt geriatriken (landstinget) för ett tryggt kvarboende.

- Förbättrat introduktionsprogram för nyanställda handläggare.

Insatser enligt SoL för äldre

	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
Hemtjänst (antal beställda Dagtimmar)	38 552	42 495	42 546
Hemtjänst (antal personer)		1 312	1 316
Servicehus (antal timmar)	6 100	5 681	5 728
Servicehus (antal personer)		106	111
Vård- och omsorgsboende (antal heltidsplatser)	478	502	503

Utförare äldreomsorg

Koppargårdens vård- och omsorgsboende samt Liviagården prognostiserar ett resultat i balans. Skolörtens servicehus samt Skolörtens vård- och omsorgsboende prognostiserar ett underskott före åtgärder, på grund av låg beläggningsgrad och förlorade restaurangintäkter.

De två hemtjänstenheterna, Hässelby hemtjänst och Vällingby hemtjänst, redovisar en budget i balans. Enheterna har arbetat målmedvetet för att optimera scheman och bemanning för att öka andelen utförd tid.

Åtgärder som planeras för att förbättra hemtjänsten är:

- Maximera utförd tid hos den äldre genom kontinuerliga schemagenomgångar i syfte att få effektiva och välplanerade scheman.
- Regelbundna återkopplingar och avstämningar mellan beställare och utförare.
- Förbättrad, systematisk information om kommunala hemtjänsten, bland annat i samband med trivselskapande aktiviteter.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett underskott om 13,0 mnkr före åtgärder och 4,0 mnkr efter åtgärder, vilket enbart hänförs till beställarenheten.

Beställarenhetens underskott beror primärt på en fortsatt ökad ärendemängd gällande insatser enligt SoL, vilket belastar det fasta anslaget. Schablonersättningen täcker inte fullt ut kostnaderna för insatser enligt LSS. Denna del av underskottet har minskat de senaste åren till följd av ett aktivt arbete med att omförhandla priser och där det är möjligt att erbjuda byte till utförare som ingår i stadens valfrihetssystem.

Fortsatta åtgärder består bland annat av:

- Utökad granskning och kvalitetssäkring av fakturering gällande persontransporter till daglig verksamhet.
- Intensifierat arbete avseende omförhandling av priser gentemot utförare som inte är anslutna till stadens valfrihetssystem.
- Förstärkt stöd till handläggare i kompetenshöjande syfte.
- Ärendedragning med enhetschef vid beslut om hemtjänstinsatser och boende enligt SoL.

Enheten för personlig assistans, gruppboenden Backlura, samt grupp- och serviceboendena Granskogsvägen, Mäster Karl, Kannjutargränd och Rabattvägen, prognostiserar sammantaget ett överskott om 1,0 mnkr efter effektiviseringsåtgärder.

Insatser stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Antal personer/timmar	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
Hemtjänst (antal beställda Dagtimmar)	3830	4 143	4 467
Hemtjänst personer	165	156	158
Personlig assistans LSS timmar	1560	3 117	2 832
Barn- och vuxenboende (antal personer)	129	129	128
Daglig verksamhet (antal personer)	286	288	283

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd prognostiserar ett överskott om 5,0 mnkr efter åtgärder. Antal hushåll är för mars 906 st och preliminärt för april månad 893 st. Hushållen fortsätter att minska och jämfört med mars 2015 är det en minskning av 163 hushåll. En stor del av minskningen av hushåll kan hänföras till att det är färre arbetslösa som uppbär försörjningsstöd. Medelbidraget per hushåll är 8 365 kr/månad för stadsdelen vilket är lägre än genomsnittet 8 809 kr/månad för staden totalt.

Arbetslösheten för Sverige 2015 var 7,4 % och enligt konjunkturbedömare kommer nivån minska till 6,8 % under 2016. Det är den lägsta siffran på 7 år. Även ungdoms- och långtidsarbetslösheten minskade något sedan 2015.

Fortsatt arbete för att utveckla verksamheten:

- Förbättra rutiner för ökad samverkan med försäkringskassan, arbetsförmedlingen samt landstinget.
- Ett pilotprojekt med arbetsmarknadsförvaltningen avseende svenska för invandrare (SFI) där målet är att långvarigt studerande ska bli självförsörjande.
- Samtliga handlingsplaner ska följas upp av socialsekreterare i samverkan med den enskilde.
- Uppföljning av korttidsutbildade visstidsanställda tillsammans med jobbtorg för att de ska motiveras till vuxenstudier för att bli självförsörjande.

Ekonomiskt bistånd

Antal hushåll	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
Antal hushåll	975	893 (prel)	906
Kostnad (tkr/mån)	8258	7 586	7 582

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Verksamhet för barn, kultur och fritid prognostiserar ett överskott om 1,2 mnkr. Överskottet beror bland annat på att parklekarna har fler barn med korttidstillsyn. Även senarelagd rekrytering av ett par tjänster samt att kostnader för skadegörelse varit lägre än budgeterat har

bidragit till överskottet. Ett ökat antal ensamkommande ungdomar har bidragit till ett högre besökarantal och en mer utmanande miljö på fritidsgårdarna. En konsekvens av detta är att bemanningen på fritidsgårdarna har förstärkts med tre resurser med ökade kostnader som följd.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr.

Arbetsmarknadsinsatser

Antal helårsplatser	Budget 2016	Utfall 2016	
		Apr	Snitt/år
OSA	25	21	22
Visstidsanställningar	16	23	24
Feriearbeten inkl budgetjust 9 mnkr	800		-

Övriga verksamheter

Övriga verksamheter prognostiseras i balans med budget. I övriga verksamheter ingår demokratiutvecklingsarbetet.

Särskilda satsningar

Satsningar i KFs budget 2016 (staden totalt)	Hässelby-Vällingbys satsningar
Förskola	
Schablonökning (2,2 %)	Schablonökningen täcker delvis årets pris- och löneökning
Antal inskrivna barn per årsarbetare	Ingen satsning
Andelen ekologisk mat ska öka på stadens förskolor	Andelen ekologisk mat ökar. Under första tertialet var 37,6 % av inköpta livsmedel ekologiska
Höjd socioekonomisk ersättning 30,3 mnkr	Ökat anslag till enheterna med 2,9 mnkr
Fortsatt satsning på vidareutbildning av förskolans personal för att öka andelen förskollärare 21,6 mnkr	18 personer går erfarenhetsbaserad utbildning till förskolelärare
Barn, kultur och fritid	
Fler mötesplatser för unga 6 mnkr	Stadsdelen har erhållit 0,6 mnkr. Utökad verksamhet Grimstahörnan och Vita Villan.
Insatser för att stärka ungas organisering och öka kunskaperna om mänskliga rättigheter 3 mnkr	Stadsdelen har erhållit 0,3 mnkr i tilldelning. Utveckling av ungdomsforum och kartläggning av ungas organisering.
Fler parklekar 3 mnkr	Stadsdelen har erhållit 0,3 mnkr. Ökat öppethållande på helger.
Individ- och familjeomsorg	
Förstärkning barn och unga 95 mnkr	Stadsdelen har erhållit 10,5 mnkr. Förstärkningen täcker delvis kostnadsökningen i form av ökat antal anställda och kostnader för placeringar som varit nödvändiga till följd av ökad ärendemängd.
Förstärkning handläggning vuxen/missbruk 6 mnkr	Stadsdelen har erhållit 0,6 mnkr. Förstärkningen täcker delvis faktisk kostnadsökning.
Förstärkning handläggning socialpsykiatri 6 mnkr	Stadsdelen har erhållit 0,6 mnkr. Förstärkningen täcker delvis faktisk kostnadsökning.
Höjd ersättning utförare inom socialpsykiatri 3,2 %	Beställare: Kompenseras för prisökningen

Satsningar i KFs budget 2016 (staden totalt)	Hässelby-Vällingbys satsningar
Förstärkning arbete mot våld i nära relationer 3 mnkr	Hässelby-Vällingby erhållit 0,3 mnkr. Utbildningsinsatser för medarbetare inom äldreomsorg samt stöd- och service till personer med funktionsnedsättning.
Äldreomsorg	
Höjning av hemtjänstpeng 2,0 %	Beställare: kompenseras för prisökningen Utförare: Täcker delvis årets pris- och löneökning
Höjning av peng för dagverksamhet 2,0 %	Beställare: kompenseras för prisökningen Utförare: Täcker delvis årets pris- och löneökning
Ökade resurser biståndsbedömning inom hemtjänst och boende 52 mnkr	Utökning med 2,0 tjänst
Fria broddar, försök 2 mnkr	Fördelas hösten 2016.
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	
Höjd schablon 2 %: Vuxen- & barnboende, daglig verksamhet och korttidshem	Beställare: kompenseras för prisökningen Utförare: Täcker delvis årets pris- och löneökning
Höjd ersättning personlig assistans 8,2 mnkr	Motsvarar faktiska prisökningar
Demokrati- och utvecklingsarbete	
Fördelat till stadsdelsnämnderna, 60,0 mnkr	Stadsdelen har erhållit 6,5 mnkr. Förvaltningen har själv tillfört ytterligare 2,7 mnkr genom omfördelning från andra verksamhetsområden. Finansierar medborgarkontoret/biblerian i Hässelby gård, Grimstahörnan, Vita Villan, medborgarvärdar, demokratiråd, utökade öppettider Växthuset, demokratifortbildning, medborgardialoger, arbetet med lokal utvecklingsplan samt andra demokratiframjande åtgärder.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn (Intraprenader anges särskilt)	Resultat- enheternas bruttobudget 2016	Varav 5 % av resultat- enheternas bruttobudget 2016	Resultat- enheternas resultat från 2015 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2016 (exkl. resultatfond) Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad ackumulerad resultatöverföring till 2017 Överskott (+) Underskott (-)
tkr	2	3	4	5	6
Förskolor					
301 Grimsta förskolor	37 772	1 889	-1 313,0	800	513
302 Vällingby förskolor	21 839	1 092	-2 137,0	0	2 137
303 Räckstä förskolor	39 746	1 987	-3 149,0	0	3 149
304 Nälsta förskolor	30 256	1 513	-3 029,0	0	3 029
306 Ejömboda-Sörgården förskolor	33 296	1 665	-3 284,0	0	3 284
309 Maltesholm-Smedshagen förskolor	30 644	1 532	-3 026,0	0	3 026
310 Loviselund förskolor	28 674	1 434	-1 859,0	0	1 859
311 Hässelby Gård förskolor	22 426	1 121	-2 262,0	0	2 262
312 Trollboda-Smedshagen förskolor	28 576	1 429	-2 661,0	0	2 661
314 Hässelby Norra förskolor	31 132	1 557	-1 886,0	0	1 886
		0			
Äldreomsorgen					
558 Skolörtens servicehus	41 312	2 066	-3 815,0	0	3 815
566 Profilboendet Livägården (awecklat som resultatenhet vid årsskiftet 2015/2016)			-2 016,0		0,0
		0			
		0			
		0			
		0			
		0			
Summa resultatenheter	345 673		-30 437	800	27 621

Förskoleverksamhet

Förvaltningen har 10 förskoleenheter som samtliga är resultatenheter. Sammantaget överfördes ett överskott om 24,6 mnkr från 2015 till 2016. För 2016 prognostiseras 0,8 mnkr av överskottet att nyttjas i särskilda satsningar. Till 2017 prognostiseras därför en fond om 23,8 mnkr att överföras.

Äldreomsorg

Förvaltningen har en resultatenhet inom äldreomsorg. Sammantaget överfördes ett överskott om 5,8 mnkr från 2015 till 2016. I samband med bokslutet 2015 avvecklades Liviagården som en resultatenhet varför dess fondmedel om 2,0 mnkr faller ut under 2016. För 2016 prognostiseras inget ytterligare uttag ur fonderna. Till 2017 prognostiseras därför en fond om 3,8 mnkr att överföras.

Investeringar

Prognos per april 2016 (mnkr, netto)	Justerad	Bokfört	Prognos	Avvikelse
	budget			april
Investeringar	28,1	2,7	28,1	0,0
<i>varav stadsmiljöverksamhet</i>	19,3	1,2	19,3	0,0
<i>varav inventarier och maskiner</i>	8,8	1,5	8,8	0,0

Investeringar avseende stadsmiljö prognostiseras i balans med budget. I avstämningsärendet beviljades nämnden investeringsmedel om 5,0 mnkr avseende tillgänglighetsinvesteringar, 3,5 mnkr avseende reinvesteringar samt 1,4 mnkr avseende klimatinvesteringar. Däremot beviljades inte ansökningarna avseende ombudgetering av investeringsmedel som nämnden ansökte om i samband med verksamhetsberättelsen 2015 vilket har fått till följd att den pågående renoveringen av Ådalens plaskdamm för tillfället saknar finansiering. Av den anledningen har delar av årets planerade investeringar stoppats tills dess att finansieringsfrågan avseende Ådalens plaskdamm är löst då dessa investeringsmedel kan tvingas tas i anspråk för att betala för plaskdammen. Förvaltningen har samrått med stadsledningskontoret i frågan och föreslår att nämnden ansöker om tillgänglighetsinvesteringsmedel om 9,6 mnkr för att säkerställa finansieringen av Ådalens plaskdamm. Förvaltningen föreslår också att nämnden ansöker om ytterligare klimatinvesteringsmedel om 1,3 mnkr för fortsatt byte av belysningsarmaturer i förvaltningens lokaler. Se även *budgetjusteringar*.

Investeringar avseende maskiner och inventarier prognostiseras i balans med budget.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ingen försäljning har varit aktuell under året.

Betydande projekt som inte är investeringar

Nämnden har inte haft några sådana projekt under året.

Omslutningsförändringar

I avstämningsärendet godkände kommunfullmäktige justerad omslutning av budgeten med 144,9 mnkr. Förvaltningen anmäler i detta ärende ytterligare omslutningsjusteringar:

- Individ- och familjeomsorg 98,9 mnkr
- Förskoleverksamhet 1,7 mnkr
- Äldreomsorg 9,0 mnkr
- Kultur- och föreningsverksamhet 1,2 mnkr

TOTALT 110,8 mnkr.

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår att nämnden ansöker om följande budgetjusteringar:

Drift

- Genomförande av åtgärder i enlighet med målet om en giftfri miljö, 1,5 mnkr.

Genomförande av åtgärder enligt "Vägledning för kemikaliesmart förskola". Åtgärderna är angelägna att genomföra under 2016 men ryms inte inom ordinarie budget. Sökta medel avser inköp av matporslin samt vilmadrasser till förvaltningens förskolor i syfte att fasa ut miljö- och hälsofarliga varor i barns och ungas miljö. De föreslagna åtgärderna är i enlighet med "Stockholms stads kemikalieplan 2014 – 2019" som utgår från det nationella miljö kvalitetsmålet "Giftfri miljö". Planen formulerar en vision för stadens kemikaliearbete och är framtagen med särskilt fokus på barn och ungdomars exponering.

Investeringar

- Tillgänglighetsinvesteringsmedel för finansiering av pågående reovering av Ådalens plaskdamm 9,6 mnkr (se investeringar)
- Klimatinvesteringsmedel för fortsatt byte av belysningsarmaturer i förvaltningens lokaler 1,3 mnkr (se investeringar samt bilaga)

Inga av ovanstående budgetjusteringar är inkluderade i redovisad nämndbudget. Åtgärderna i enlighet med målet om en giftfri miljö samt klimatinvesteringsmedel är av den beskaffenheten att om de inte beviljas blir effekten att aktiviteterna inte blir utförda då de inte ryms inom ordinarie budget. Renoveringen av Ådalens plaskdamm pågår och kommer att slutföras men vid utebliven budgetjustering blir effekten att andra investeringar avseende stadsmiljö stoppas alternativt blir uppskjutna till kommande år då det för tillfället saknas finansiering för reoveringen av plaskdammen då sökt ombudgetering från 2015 till 2016 inte beviljades.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål hanteras enligt förvaltningens riktlinjer. De utreds och analyseras på respektive enhet i syfte att se över om arbetssätt eller rutiner behöver förändras. Respektive enhet återkopplar till den som lämnat synpunkter eller klagomål.

I tabellen nedan redovisas antal synpunkter och klagomål under första tertialet 2016 fördelat utifrån verksamhetsområde. Därefter beskrivs inkomna synpunkter och klagomål under respektive verksamhetsområde.

Antal synpunkter och klagomål tertial 1 2016							
Verksamhet	Tillgänglighet	Bemötande	Insatsens utförande	Verksamhetens innehåll	Yttre miljö	Övrigt	Totalt
Förskola		4	3	2		1	10
Individ och familjeomsorg (ink. socialpsykiatri)	1	3	3	1		1	7
Personer med funktionsnedsättning						2	2
Äldreomsorg	1	3	3				6
Stadsmiljö					405		

Beskrivning av synpunkter och klagomål

Förskola

Bland inkomna synpunkter finns även beröm och positiva omdömen. Samarbetet mellan hem och förskola samt förskolans pedagogiska miljö är områden som speciellt lyfts fram av föräldrar. Klagomål som berör bemötande har följts upp genom samtal med föräldrar. De inkomna klagomålen har enligt förskoleenheterna skapat en större medvetenhet kring de delar av verksamheten som behöver utvecklas för bättre måluppfyllelse.

Individ- och familjeomsorg (inklusive socialpsykiatri)

Klagomålen avser i huvudsak bemötande och utförande av insatser. Klagomålen skiljer sig åt och hanteras individuellt i dialog med den enskilde. Klagomålen följs alltid upp av enhetschef eller biträdande enhetschef. Ett ständigt pågående arbete är att förbättra tillgängligheten såväl på telefon som att erbjuda tid för besök.

Äldreomsorg och stöd och omsorg om personer med funktionsnedsättning

De flesta klagomål eller synpunkter som kommer in rör insatsens utförande. Andra vanligt

förekommande klagomål eller synpunkter rör bemötande. Enheterna tar del av synpunkterna och arbetar vidare med dem i exempelvis bemötandeplaner. Enhetscheferna tar upp inkomna synpunkter och klagomål på enheten, antingen direkt med berörda personer eller vid arbetsplatsträff om det gäller något generellt.

Stadsmiljö

Det har under perioden inkommit 250 synpunkter och klagomål. Under vinterperioden handlar det oftast om brister i halkbekämpning och snöröjning men det är alltid många trädärenden.

Övrigt

Lokalt utvecklingsprogram (LUP)

Till tertialrapport 1 ska stadsdelsnämnden definiera geografiska och tematiska prioriteringar. I pågående dialog med stadsdelsnämnden och utifrån kommande medarbetar- och medborgardialoger är följande prioriteringar ett förslag. Prioriteringarna är formulerade utifrån Skillnadernas Stockholm, statistik framtagen av förvaltningen och genomförda medarbetardialoger.

Som *profil* för utvecklingsprogrammet vill förvaltningen ta fasta på närheten till natur och vatten som unika förutsättningar för Hässelby-Vällingby. Det är ett positivt utgångsläge för delaktighet.

De geografiska prioriteringarna är tre stadsdelar; Grimsta, Smedshagen och Hässelby gård. Målet är att utjämna skillnader i stadsdelsområdet, dessa områden är prioriterade utifrån deras socioekonomiska situation.

De tematiska prioriteringarna är Barn och unga, Trygghet och tillgänglighet samt Arbete och försörjning. Målet är högre delaktighet som ett led i social hållbarhet. Arbete och försörjning är en av de viktigaste faktorerna för att människor ska kunna förverkliga sina ambitioner i livet. Barn och unga är prioriterat då det är det första steget och utgör grunden för det livslånga engagemanget. Trygghet bedömer förvaltningen är viktigt i detta arbete utifrån vad medborgarna ofta belyser i dialog med förvaltningen.

För *samverkan* i arbetet kring framtagandet av utvecklingsprogrammet avser förvaltningen att samarbeta med stadsbyggnadskontoret, aktuella fastighetsbolag i utvalda områden (Svenska bostäder, SISAB och Stockholmshem), trafikkontoret, idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, Bromma stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, polisen och SL. Vissa processer är påbörjade och resterande kommer att bli inbjudna för samtal om möjligheter för eventuell samverkan.

Ungas organisering

Till tertialrapport 1 ska stadsdelsnämnden beskriva hur man kommer arbeta för att främja ungas organisering och öka kunskaperna om mänskliga rättigheter, antirasism och feminism.

Förvaltningen har i syfte att initiera och etablera en plattform där unga ska ges utrymme att driva och identifiera egna intressefrågor. Initiativet ska utvecklas till ett ungdomsforum som ska ledas av unga och utgå från ungas behov och förutsättningar.

Vidare ska initiativet möjliggöra tätare samverkan mellan befintliga aktörer i stadsdelen som arbetar med och för unga. Förvaltningens mötesplatser, fritidsgårdar och parklekar kommer att fungera som bas för rekrytering av unga ledare och för genomförande av fysiska aktiviteter. Samverkanspartner blir bland annat förvaltningens mötesplatser, parklekar, fritidsgårdar, fältassistenter, medborgarvärdar samt Rädda Barnen.

Följande prioriteringar kommer att göras:

- Start av tjej- och killforum.
- Skapa tematiska ungdomspaneler.
- Bilda ett ungdomsforum, ett forum där unga ska föra fram sina åsikter och påverka beslut.

Utifrån tjej- och killforum ska unga definiera insatser som kan göras för att öka kunskaper om mänskliga rättigheter, antirasism och feminism.

Tidplan

- April-maj: rekrytering av projektledare. Definera samarbetspartner.
- Maj-juli: rekrytering och utbildning av frivilliga unga vuxna i samarbete med Rädda Barnen.
- September-december: uppstart och genomförande av tjej- och killforum.
- December: uppstart av paneler och ungdomsforum

Uppföljning

- Antal unga ledare
- Antal som deltar i tjej- resp. killforum.
- Antal unga som engagerar sig i ungdomspaneler och forum.
- Antal intressefrågor som definieras.
- Antal medborgarförslag av unga?

Utvärdering

- Utvärdering sker efter verksamhetsåret 2016.

Skiss ungas organisering 2016

